

301253 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. చెన్న పట్టణము 1918 నం॥ డిసెంబరు నెల 9 వ తేది సోమవారము
నంపుటము. ౫ } కాలము పత్రికా ముద్రణము వత్తిరమా గళిరమా సమర్థము. } No. 205
నంబిక ౨౦౫

అమృతం జనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాపదము

వెల న్నల్పము
తల నొప్పులకు
వేరు పొందినది.
గుణము లే కుండిన
మీ వైకము మీకు
ఇయ్యబడును.
వనమూలికలచే
చేయబడును
సువాసన గలది.

గుణ మధికము
పంచభాషను
చూచి కొనిన
మోస ముండదు.
ఒకసారి పరీక్షించి
చూడుడు.
చక్కని డబ్బితో
వెల రా అణాలు.
అన్ని దుకాణముల
లోను దొటకును.

అమృతం జనము డి పో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు. 10౫, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా) ఆటో డిఎల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా)
ఇక్కడికాలపురుతి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.
అల్పవ్యాపకముగాని, సారాంతముగాని, కేర్వణదేయ నిర్దమ
జేయబడిన కేరళ పున్నసారము.
నీ కువాలనై కొన్ని దిండువులు విలకరించినచో, మనోహరమగు
సువాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది వర్ణనములను సీసాలలో నుండును.
చిన్న నైజ (అర ద్రాం) సీసా 1-3 ద 0.8-0
మధ్యరకము నైజ 1-4 దాం " " 0.12-0
తొక్కనైజ 2 " " " 1.4-0
పెద్దనైజ 4 " " " " 2.0-0
ని. పి. భర్త్యులు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 8 బుడ్డకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.
వల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులాన బొరకును.
ఆకాశమగు నవల నెట్లు కలవు. కావున, తొమ్మిది నవలను సీసానైజ
కు, కార్డునైన ఆటో డిఎల్ బహార్ అను పేరున వర్ణించింపుడు ఈ ఆటో
డిఎల్ బహార్ కు సలహానులను వర్ణించినచో గౌరవార్థి దిగువవారి
ప్రాసినచో ఆటో డిఎల్ బహార్ కు సువాసనకార్డు ఉచితముగ వుండును.
సోమవారము: అండ్లయిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయి నీరు వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు రేలయిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, పునాదు కంపెనీ, వైశాఖానాకోడ్డు, మద్రాసు.

సర్వవృత్తిక విషనందనిని.
(రిజిస్టరు క్రేటు మార్కు) 586
మనోహరమగు సువాసన సువాసనతో పోపుడు.
సువాసనకల సువాసనతో పోపుడు. 200 ఇంచు.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు ఉండ
వలసిన ముఖ్యమధము. అండ్ల
యిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ
కొనించును. సువాసన గుణములు
తేలు, ముగ్గు, పొమ్మ, జిప్సమ్, మొదలగు
విషయాలకు కాటుకలు నుండక
గింపును. కల పాకెట్ 1-3 0.8-0
పోపు 0.8-0. 1 ద్రాం పాకెట్
కల పా 5-0-0. పోపు 5-0-0.
ఇది సువాసన కలిపించుకొనుచు వారికి పోపు 5 ఇంచు
కర్తవ్యము 100 కి 25 గ్రాములు కలిపి నిర్వహించును.
ఇది సువాసన: ధనిల ప్రియం కెనీ
1-8 కెనీ పోపు 5-0-0. పోపు 5-0-0. పోపు 5-0-0.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము
ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ
ద్యుష్టి, వాస్తవములు, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మౌర్య
కావ్యము, భూమి వైద్యము, యాత్రములు, ఆమె కావారి వీట్ల
వేక తమములు, వివిధవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక
మనుష్యుని మాయముచేయుట, మునుషిచేయుట, పుట్టింపులు,
జీవముతో సమాధియును, కేరళములైన కలకాయచేత మాట
లాడించుట, భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని
నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు వివిధములు ఆనెకము
లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్కృతముగా పేజీ
చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాను. దీని వెల 4 రూ॥
పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (సుంబూరుజిల్లా)

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOUNDED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.
ALSO, PLEASE TRY OUR
PALASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra.
ample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.
అవలేహ్యము రక్తమునుబట్టి చేసి వీర్యమును పొచ్చిం
తి బలమును కలిగించి యుష్ణ శీతములు చేసి చేతి కాళి
మంటల పోగొట్టును. మొదలగు చల్ల చేసి వీర్యమును
తేలును కలిగించును. శీర్షతయ, పేదలు, కలకొప్పి,
కొమ్మకొప్పి మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును.
(219) అర్ధశాన దబ్బి 1-3 దృ. 2-0-0-0.
వైద్యకౌశ్ఠి మణిశంకర్ గోవింద్
కాశంకర్ గోవింద్, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మలయ చందనము
(1251) పెగోగమునకు ముత్యము
మందు పుష్పమునుచున్నట్లు ఎవరిని
తెలియదు. మృత్యును లేదు. పిచ్చివారి
మున్నగు కవనవికీర్ణుల పనిలేదు. రుచ్య
మైన మా మలయచందనము ఎటుపు
నిజపు, పచ్చ అను మాడు విధముల
పెగోగమును ముడుపుటలలో చూపును. డబ్బి 1-3 2-0-0
గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

పాపై వేనాలు.
పల మధికము. వెల సరసము.
పాక బద్ద 8-12-0, వాటర్ మాస్కు 7-8-0, స్వాస్ 7-4-0,
అలెగ్జాండ్రా 2-14-0, ఆస్ సోనియా 2 టైమ్స్ 4-8-0,
అలారిం టైమ్స్ 7-8-0, కర్పూసామ్మ 1 పింటు 3-0-0.
R.K. Nathan & Co., No. 1, Triplicane, Madras.

సముద్రస్వాతంత్ర్యము

చాలా అపాయకరమైనది

హైదరాబాద్ కాటన్ గారు "సంక్షేపము" పత్రికకు వ్రాసిన ఈ క్రింది వ్యాసము మా చదువరులకు బహుమతిగా ముద్రకము:-

యొద్దమున ప్రవేశించిన దానిని (వెనెడెంటు విల్లును గా రమెరికా కర్మవహరముల నతిపుణ్యముతో నడిపించిరి. అందుచేత నతడు మూడించిన సంధిమేరల నంత వివరముగ శాంగ్లయు డెవ్వరు విమర్శించుటయినను అసమంజసముగ గ న్నట్లును. అయినను విల్లును గారు క్రిందటి జనవరినెలలో నూ శించినట్టియు, జర్మనీ శాసనములను నంగీకరించినట్టియు 14 మరులలో రెండవదానిని మన నుం గీ క రిం ప బాలమని స్పష్టముగ తెలుపుట ఇంకం యే మేమునకును సామాన్యజేతులనుక నర్తవ్యముకాదు. అత్యవ్యక్తమున (వెనెడెంటు విల్లును గారు చెప్పిన, "సముద్ర స్వాతంత్ర్యము" కేవల భ్రమప్రమాదజనిత మనియు, సంయుక్తరాష్ట్రములు గ్రేటుబ్రిటను రెంటికీని ఆర్థికసహకారము ననుసరించి నిరూపించుటలో ఆమెరికా వ్రాయనకాంక్షను మనవలె చాలా పట్టుదలగ నున్నాను.

న్యూయార్కునందు ప్రకటింపబడిన "సముద్రస్వాతంత్ర్యము" అను పుస్తకమున తద్ద్రుంధకర్తలగు ఛార్లెసు స్టూ ఆర్టు డేవిసను గా రీ ముటుయిదిలి ఆంతరంగికార్థ మేమని గట్టిగ ప్రశ్నించుచున్నాడు.

పుస్తకముయొక్క సారాంశమునంతటి నతడు కడపటి వాక్యమున నిట్లు చెప్పియున్నాడు. సంపూర్ణ సముద్రస్వాతంత్ర్యము నెలకొల్పి నోరువారు మానవజాతికిని మానవాభివృద్ధికిని కూడానిస్వచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములకును పరమశత్రువులు. వై నుద హరించిన (సముద్ర)స్వాతంత్ర్యమునందు చాలకపోరమైనది. ఏలనన విల్లును గారుగాని అతనిను (క్రొలు కాని మానవజాతి కేమి స్వచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములకేమి కరువులు కాదు. వారసం జర్మనుగు భారవానాశ్రమనకు కన్యలగు చున్నార. ఆ నూ త్రు మమెరికావారి పూర్వాసభివజనియు. మరియు కేవలము "ట్యాటను" ల స్వాభావికపు బుడకేములతో చాని జర్మనీ యంగీకరించెను. ఆమెరికా స్వాతంత్ర్యసంగ్రామము నందును వెబ్బలియను యొద్దముండును, సముద్రాధికారము త్రిటిమజాతిమా సుగతమై యుండుటవలన చాలనష్టమునొందిరి. ఆయనభవమే వారి కునమ్మిన వాటి అభివృద్ధికొంది కాంత సమయములందును యొద్దసమయములందును గూడ సముద్రవాస్థి పారము నిరభ్యంతరముగ జరుగవలయునని కోరుట కరకాళము గతిగించినది. అయినను విభజనయొద్దసమయమున ఆమెరికను లా నూత్రములు పూర్తిగనివీడినను సంగతి విశ్వము బ్రాతకము తెచ్చుకొనుట చాల ముఖ్యము. సాంఘాతికపుభుక్త్యువారు తమవై తిరుగబడిన రాష్ట్రములకాని బహుకతనముగ ముట్టడించుటయు, సాంఘాతికవాసలను సాధ్యమైసంతవరకు చెలి త్తుట వారు ప్రయత్నించుటయు జరిగినది.

ద్వీపకల్పాధికారమునకు భంగకరము.

సముద్రస్వాతంత్ర్యమును బొందవలయు నను జర్మనీ తేతపు కోరిక దురదగావాముగ నున్నది. ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములతో జర్మనీయును భిండాంతరంగిక బలము. అందు చే సముద్రమువై యొద్దము జరుగకుండ కట్టుబట్టుము చేయబ డినదానికి చాలలాభకరముగ నుండును. (గ్రేటుబ్రిటనుయొక్క సముద్రాధికారమున కావంతయు భీతిల్లక నడి తన యిష్టాను సారముగ ప్రవర్తించుచున్నాను. ఈయంతయును డేవిసను గారు అతినిస్పష్టముగ వివరించు చున్నాడు.

"భూమిమీద నష్టములను నష్టపరిహారములను జరుగు చుండగా వానికాధికారముల దేశము లూరకుండవలయు నని యు, అట్టివి సముద్రముమీద నేమాత్రమును జరుగగూడ దను క్రొత్త సిద్ధాంతములకు ఆమెరికా కట్టి గొప్పపూర్వమున గలగనియక వారు యథాప్రకారము తమ వృత్తులను కొన సాగించుకొన; గలగుటచేత నది ఆమెరికాకు తగియున్న నుండునేమో గాని ఇంగ్లండునకు మాత్రము ప్రాశాంతముగ నుండును. ఏలనన అట్టి పరిస్థితులం దమెరికాదేశ మెప్పుడును యొద్దసన్నద్ధము కాకున్నను దానివై దాడివెడలుట కష్టము. కాని ఇంగ్లండుమీద దాడివెడలుట మాత్ర మతిసులభము. దానినిములమున భూమిమీదను, ఇంగ్లండుదేశ నెక్కిండ నుండియు గాపాడబడుచున్న సముద్రముమీదను స్వాతంత్ర్య మనునది పూర్తిగ భయపడుచును."

(వెనెడెంటు విల్లును గారు రెండవనూత్రము ప్రకారము యూరోపు బలములలో నేడియైన ఇంగ్లండుకంటె నెక్కిండు నైవ్యములను బాగ్ర క్రమేయగలిగి సముద్రమును సంతరించుట

కు మాత్రము వాటగునదేకలండిన జాతానది ఇంగ్లండుమీద దాడివెడలవచ్చును. ఇంగ్లండు వానివిత్తానసారము నడచు కొనుచుండవలయును. ఆకాచనముం దుదాహరింపబడినమాటల నిచటనట్టి యుదాహరణలు ముంది.

"అంతర్జాతీయ సంఘమువారు జాతీయ క్షేత్రాధికారము నిషేధించునపుడు తప్ప తక్కిన అన్ని కరువులందును, యొద్ద ము జరుగునపుడైనను, జరుగనపుడైనను రాష్ట్రీయానంతర నము ద్రిమాలమీద అందరకును చరిత్రార్థ వానికాస్వాతంత్ర్య ముండ వలయును."

"యొద్దము జరుగనపుడైనను" అను మాట లనవలయును. ఏలనన యొద్దము జరుగనపుడు సముద్ర మందటికిని స్వేచ్ఛ గనే యుండును. ముఖ్యముగ ఇంగ్లండు సముద్రమువై దోపి డులు జరుగకుండ కేముటవలన అనేక కౌట్రాములనుండియు నవి స్వేచ్ఛగ నుంచబడినవి. వెనెడెంటు విల్లును గారు చెప్పిన ఈ సముద్ర స్వాతంత్ర్యము పుస్తక యొద్దారంభ సమయమున నుండిన జర్మను లనే వావల కోడికరించియుండి నను ఆనానలు మనదేశములకు మూడుమైళ్లలోగా వచ్చుతర కును మన మెట్టి కార్యమును జేయకుండవలసివచ్చును.

అమెరికా ప్రవేశము

ఏదిఎట్లుండినను ఇంగ్లండుమాత్రమిట్టి అపాయకరమగు ఏర్పాటున కంగీకరింపజాలదు. ఈ వాదం నిక మరొకచె యు స్పష్టముచేసి ఆమెరికనులకు తోధపడుటలు చెప్పనిండు. (వెనెడెంటు విల్లును గారు రెండవ నూత్రముప్రకార మియొద్ద సమయమున ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు మిత్రమందలి వారికిని జర్మను మిత్రులకును గూడ ఆయధములను సరఫరా చేయుటకు వీలుండియుండును. అందువలన ఆమెరికావర్తకులకు కొందరికి చాలలాభము గలిగియుండునుట తప్పదు కాని ఇట్టి యొద్దకేమి(వెనెడెంటు విల్లును గారు యూరోప్రపంచము వార రించుచున్నదని నూచించినవిల్లును గారుకోపగించకుండురు గాక. మానవస్వాతంత్ర్య సంతక్షణార్థ మియొద్దముగానింపబడిన దని తలంచి, అందు తాము ప్రవేశించి నందులకతడును, ఆమెరికను లును చాల సంతకమందుచున్నార. ఇంగ్లండు జర్మనీకు తమ తమ జాతీయ స్వత్యసంరక్షణార్థము సముద్రస్వాతంత్ర్యమునకు భంగముగలిగింప తప్పయెడల ఆమెరికాదేశము ప్రస్తుతయొద్ద రంగమున ప్రవేశింపకుండేయుండును. జర్మనీదేశము (ఫ్రాన్సు దేశమును జంతుంచుచుండగా తనూత్తమున మానక స్వాతంత్ర్యము భంగమొందుచుండ నది (తత్వేకముగ సంతకమైనను నిలిచియుండవలసి యుండును. ఈ సముద్ర స్వాతంత్ర్యాం మునుగూర్చియే ఈ మహామానవస్వాతంత్ర్యసమన్వరణ సం గ్రామమునందు పాల్గొనగంటిమిగదా యని ఆమెరికా సం యుక్త రాష్ట్రములందు పెక్కుమంది సంకోపించుచున్నారు.

మన సముద్రసంబంధ సామాన్యము

ఈ సముద్ర స్వాతంత్ర్యమును నూత్రమును ప్రత్యేకముగ దానంతటనే నంగీకరింప బడవలయు నని (వెనెడెంటు విల్లు ను గారు ద్వే శించి యుం డర నుట శాస్యము. ఈ నూత్రమును తక్కిన 13 నూత్రములతో బాటుగ (గ్రహం ప బడవలయును. అందు అంతర్జాతీయ సంఘసంస్థాపనము, వైనిక సంఖ్యాపరిమాణ నిర్ణయము, వివిధజాతులకు గలగు ఆంతరంగిక ఆర్థిక కలహముల మాన్యుట మొదలగు నూత్ర ములు నాదరణీయములు. ఇతన్ని యు చాలివ్యవైనవి. సము ద్రపు నుంకములకున గలగు కలహములను, తక్కిన ఆర్థిక కలహములను తప్పించు నిమిత్తమును, వైనిక సంఖ్యాపరిమాణ నిర్ణయమునిమిత్తమును, జాతీయ కలహముల మాన్యుట కంత ర్జాతీయాధికారసంఘము నెలకొల్పినిమిత్తము చేయబడు అంత ర్జాతీయపు టొడంబడికకు ఒప్పకొననివారవర్తననుండరు. ద్వీప కల్పనివాసుల మగు మనము మనయొడలతో సముద్రము నందధికారము గలిగియుండనిపో వెనరును మనమీదికెత్తి రా కుండ అంతర్జాతీయసంఘము తగిన ఏర్పాటు చేయగలదా యని మనము మనలో తర్కింపవలసి యున్నది. అట్టి అంత ర్జాతీయద్రోహము జరుగకుండ నీసంఘము వారింపగలగు నని ఆశించుట కిదివరకేదయు తగినంత విశ్వాసార్హమగు సం గతి జరిగియుండలేదు. బెర్లి యమును సంతరించుట కంత ర్జా తీయ సం ఘ మొ క టి యే ర్ప డె ను. ఆ సంఘ ములో చేసినవారే దాని నెదిరించిరి. ఈ యుదాహరణము కన్నులగట్టిన టైదుట గన్నుడుమండ పుస్తక మహావినీతి కాల మున మనజాతీయ సంరక్షక కార్య మెట్టి అంతర్జాతీయ సంఘ మునకు నప్పగింపజాలము. మనల సంతరించుకొనుటకు మన మెప్పుడును సిద్ధముగ నుండవలయును. మన ద్వీపకల్పమును, బహుదూరమున వ్యాపించి సముద్రముములముననే గలసియు న్ను మనసామాన్యమును సంతరించుటకు మన పరమోత్తమా యుధము మన వావికాబలము. మదరాసు మొయులు.

నేత్ర యంత్రాగారములు

కూలివాండ్రునమే.

అధికారుల ప్రత్యుత్తరము

కార్మిక సంఘమువారి చేయుత

ఇంతవరకును యంత్రాగారములు మూసివేయబడియో యున్నవి. కూలివాండ్రుపక్షికులలో నేమియు మార్పులు కన బడుటలేదు.

కూలివాండ్రు ప్రతినిధులు యంత్రాగారాధికారులను దర్శించి కూలివాండ్రు కష్టములను చెప్పకొనివారని కేసివార మున ప్రకటించియున్నాము. ఆనాడు సాయంకాలము కూలి వాండ్రు నాయకుల (ప్రాతినిధ్యమును గురించి యంత్రా గారాధి కరులు ఈ క్రిందివిషయములను ప్రకటించియున్నారు.

అధికారుల ప్రకటనము.

"మే మిమధ్య యూరోపియను అధికారులను కొట్టినందు లకు గాను విచారమునుమాపిన కూలివాండ్రు పనిలో చేర్చుకొం దు మని ప్రకటించిన యంత్రుత్తమేరకుగాను యంత్రాగార ములలోని కూలివాండ్రు పక్షమున 18 మంది ప్రతినిధులు నేడు లిస్సికంపెరి వారి ప్రతినిధులను యంత్రాగారముల మే నేజరులను దర్శించిరి.

ఈ విషయములను యంత్రాగారములవారు సర్దుబాటు చేసినయెడల కూలివాండ్రు పనిలో ప్రవేశించగలరని ప్రతినిధులు మాట చెప్పిరి.

1. ఈ మధ్య పనిలోనుండి తొలగింపబడిన నలుగురు కూలివాండ్రుకు తిరుగుదొడ్డును లిస్సింపవలయును.

(ఈ కోరిక నంగీకరించుటకు వీలులేదని ప్రత్యుత్తర మీయబడినది.)

2. ఈ మధ్య సహాయనిధిలోనుండి రద్దుచేసినపాతిక భాగమును తిరుగ కూలివాండ్రు కిప్పింపవలయును.

(సహాయనిధిలోని ధనము ఎవరిదని మేమడిగినపుడు ప్రతినిధులు "కంపెరివారిది" అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఇది విజమైన సంగతి ఈనిధిలోని వైకమున కొంచెమైనను కూలి వాండ్రీయలేను. అందువలన ఈనిధివిషయమున కంపెరివారు తగురితిగా పరిష్కరింపగల రని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.)

3. యంత్రాగారములు మూసివేయబడినప్పటినుండియు ఇంతవరకును, కూలివాండ్రుకు భత్యము లీయవలయును.

(ఈ కోరికను కంపెరివారు అంగీకరింపజాలరని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.)

తిరువాక ప్రతినిధులు వెల్లిరి.

కూలివాండ్రు సభ.

కంపెరివారి ప్రకటనములందలి విషయముల నాలో చించుటకు కేసివారము సాయంకాలము పెరంబూరు బౌరమ్మ లయొద్ద కూలివాండ్రు సభ యొకటి జరిగినది. వాడియాగారు సభాధిపత్యము వహించి ప్రతినిధులు యంత్రాగారాధికారుల యొద్దకు వెళ్లుటయు అధికారులు వారికి చూపిన నిరత్నానా మును తెలిపిరి. ఇకనుండు సమయము కూలివాండ్రు కొంతకాలమువరకు కష్టపడవలసి యుండు ననరి. నగరవాసులు కూలి వాండ్రుపట్ల సానుభూతి బాపుచు ధనసహాయము చేయుచు న్నారనిరి. అప్పుడప్పుడు కూలివాండ్రు తమకష్టనిస్సరములను సంఘమువారికి తెలుపగోరిరి. ఇంతవరకు మరల క్రొత్తగా 340 మంది క్రొత్త సభ్యులు సంఘమున చేరినారని తెలిపిరి.

ఇంకొక సభ

నిన్న సాయంకాలము మరొకసభ జరిగినది. వాడియా గారు కొన్ని పనితొందరలవలన సభకు రాజాలనందుకల్యాణ నుండరమొదలియారు గారు సభాధిపత్యము వహించి ధర్మరక్షణార్థమై పలుకష్టముల ననుభవించిన ప్రహ్లాదుడు హరికృంద్రు డు మున్నగు మహానీయుల చరిత్రము గాంధీ మహర్షి గారి స్వాగత్యార్థము మున్నగు విషయములను కూలివాండ్రుకు తెలి పిరి. ఈ సందర్భకాలమున కూలివాండ్రు పట్టుదల గలిగి యుం డిన నెంతయును నుపయోగము గల దనిరి. సంఘమువారు కూలి వాండ్రు కష్టముల పాజుగాకుండ నుండుటకు గాను, వారికి పనిపాటలను చూపుటకు ప్రయత్నములు చేయు చున్నారనియు, ఇందువలన ఒక సంకల్ప రము వర కే మి యు తొందరయుండదనిననుడిపిరి: కూలివాండ్రుభార్యలకు, కల్లులకు సయితము ధైర్యముగలగజేసి, ఈసందర్భస్థితిలో తమ మగవారికి ఉత్సాహము కలగజేయుటకు ప్రత్యేకసభలను చేయబోవు చున్నామనియు, అందు స్త్రీతేమాటలాడుదురనియు నుడిపిరి.

తిరువాక దండపాటిపిళ్ల, గుబ్రమ్మల్య నాయకరు గారు సంయతము మాటలాడిరి.

నేటివిషయములు.

నేడు సయితము కూలివాండ్రుస్థితిగతులలో నేమియు మార్పులు గనబడలేదు. కూలివాండ్రు ప్రావళినిధికి నగర వాసులు ధనసహాయము చేయుచున్నార. నేడు సాయం కాలము మరొకసభ పెరంబూరునందు జరుగగలదు.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ సభోప సంఘము.

(బెజవాడలో డిసెంబరు 7-8 తేదీలలో)

సమావేశ మగుట.

ప్రథమ దినచర్య

భో. పట్టాభిషేకారామయ్యగారు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు తీర్మానింపబడినది.

(1) ఆఖిలభారత సభోపసంఘమునందు మండలముల కుండవలసిన ప్రాతినిధ్యము వెళ్ళున న్యాయముగ నుండునట్లు జేయుటకు భో. పట్టాభిషేకారామయ్యగారును, కా. నాగేశ్వరరావుగారును రాజీనామావిచ్చినందున వారిస్థానమున రాయబహదూరు టి. యమ్. సరసింహాచార్యులుగారిని, గౌ. అ. కృష్ణరావుగారిని ఆఖిలభారతీయ సభోపసంఘమునకు సభ్యులుగా యీ సభవా రెన్నుకొనుచున్నారు.

2. తొరకాలమునుండి ఆలోచనసభలో జేయుచున్న సభ ఇంగ్లాండులో జరుపవలయును ఉద్దేశము నెఱవేర్చుటకు యిదియే తరుణమనియు, అట్టిసభ సందిసభకు పూర్వము సమావేశము జేయుట అత్యవశ్యకమనియు ఇందున్న యమై తగ్గప్రయత్నములు ఆఖిలభారత సభోపసంఘమువారు వెంటనే యజ్ఞప్రమింపవలసిన దనియును ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. సందిసభలో భారతీయులపక్షమున ప్రజాప్రతినిధి యుండుట యవశ్యకమని యీ సభవారు తీర్మానింపవలయుననియు భుగంగాధర తిలకుగారిని సందిసభకు ప్రజాప్రతినిధిగ నుండువలయునని ప్రధానమంత్రిగారిని, హిందూజాతీయ మంత్రిగారిని హిందూజాతీయ రాజ్యప్రతినిధిగారిని ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

4. ఈ ప్రతినిధులను ప్రధాన మంత్రిగారికిని హిందూజాతీయ మంత్రిగారికిని Cablegram ద్వారా పంపవలయునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. మిత్రుడందలివారికి జయముగలిగిన ఈ సంతోషమును హిందూజాతీయుల రాజకీయ నేతాధిపతి మిద విచారణ తేదీన నిర్వహింపవలసి వారిని రాజకీయ నేతలముల క్రింద కిత్తుపొందినవారిని తమిండి విడుదల చేయవలెననియును ప్రకృతమున దొరతనమువారు జరుపుచున్న రాజకీయాభియోగములను తీసివేయవలయుననియు ఈ సభవారు దొరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

రెండవ దినచర్య.

తీర్మానములు.

(1) ఈ సభవారు మానసియులగు కొచ్చర్లకోటరామచంద్ర శౌకటకృష్ణారావు బహదరు, అల్లూరి రామరాజుగార్లు మరణములవలన జేయునకు గలిగిన వజ్రమునకు చింతిల్లుచు, వారి బంధువులకు సానుభూతిని వెల్పుచున్నారు.

(2) ఫ్రాంఛైజు కమిటీవారికి ఈ క్రిందినూచనలతో నొక మెమోరాండమును బంపవలయును.

1. (ఎ) ఫ్రాంఛైజునందు వికాలతరముగ ప్రత్యేకతలు ఎన్నికల నిమిత్తము ప్రవేశ పెట్టబడవలయును.

(బి) యీ 10 లకు వైగా కిత్తు చెల్లించు ఇనాంధ్రములు యీ 10 లకు వైగా కిత్తు చెల్లించు రైతువారి పట్టాదారులు, జమీందారి రైతులును.

(సి) ఆదాయపు పన్ను చెల్లించువారు రందరును,

(డి) కృత్రిమము చెల్లించువారు రందరును,

(ఇ) యీ 5 లకు వైగా ఇంటి అద్దెను ఇచ్చు వారందరును,

(ఎఫ్) కాసన నియంత్రములగు ప్రతి విశ్వవిద్యాలయమునందు పట్టపరీక్షయందు దుత్తియై వారును, నోటిచ్చుటకు అధికారముగలవారై యుండవలయును.

2. (ఎ) ఎలెక్షరులు ప్రవేశములందు బ్రాహ్మణతరుల సంఖ్య అనంతము నున్నందువలన, స్వరాజ్యమును ఫలవంతముగ జేయుటకు జేయునూని ప్రజాప్రతినిధులకు నుపాధులు కలుగజేయుటకును, బాటి, భేదములను పాటింపక కాంగ్రెసు వారిచ్చిన ప్రత్యేకయోజన సంతక గాధములకు తప్ప రాష్ట్ర ప్రయోక్తముగా ప్రాతినిధ్యము గలుగజేయుట అత్యవసరమని కాంగ్రెసు సంఘమువారి అభిప్రాయము.

(బి) ఈ క్రిందివారి యాశయ గంభీరతార్థము ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గలుగజేయవలయును.

1. యూరోపియను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు.
2. ఇండియను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్సు
3. రిజిస్టర్డ్ గ్రాడుయేట్ల నోటులు గల విశ్వవిద్యాలయములు.

4. కాసనసభా ప్రజాప్రతినిధుల నియోజకము ప్రకారము నిర్మూలనకు తరగవలయు.

(సి) మదరాసు కాసనసభయందు 200 మంది సభ్యులుండవలయును. ప్రజావాహకమును బట్టి సభ్యుల నిర్ణయించు ఎన్నికల నేర్పరుపవలయును.

(డి) రాష్ట్ర కాసనసభలకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లేర్పరుపబడవలయును.

ఒక ప్రవేశమున నివాసులుగా లేకపోయినను, అస్తి సంబంధములకు యోగ్యతలు గలవారయినవారు రాష్ట్రీయ కాసన సభ్యత్వమునకు నిలువరవచ్చును.

3 వ తీర్మానము

సామ్రాజ్యకాసన సభలోని ఎన్నికలు సయితము ప్రత్యేక నియోజకము జరుగవలయును. ప్రత్యేక ఎన్నికవర్గములకు సభ్యులు ఎన్నుకొన బడవలయును.

4 వ తీర్మానము.

కాసనాధికార, న్యాయ, పోలీసు శాఖలు తప్ప తక్కినవన్నియు ప్రజాయత్రము చేయవలయునని కాఖిలభారత సంఘమువారికి మెమోరాండము నొక దానిని బంపవలయును.

5-వ తీర్మానము

సందిసభా సభ్యులకు ప్రధానమంత్రిగారి ద్వారా, స్వయంనిర్ణయమునాత్రము హిందూజాతీయసంఘమునకు న్యయింపజేయవలయునని కోరుచు నొక విజ్ఞాపనమును కాంగ్రెసువారు పంపవలయునని సంయుక్త కార్యదర్శులకు తెలుపుటకు కార్యదర్శిగారి కధికార మియ్యబడినది.

గాజా హోమ్లముసింగు బహదరుగారు ఫ్రాంఛైజుకమిటీ సభ్యులకు లాహోరుపురమునందు ఆతిథ్యమిచ్చిరి. నుకేంద్రవాదవేదిక, క్రిమినాశకామ్రీ, డాక్టరు జేబహదరుసమ్రాగావు సభ్యులకతిథిచెప్పిన స్వస్తిరచనములకు కృత్యుత్తరమిచ్చుచు భారతీయుల యాశయములకు రాజ్యాంగసంస్కరణములు ఎంతయు లాభదాయకముగ నుండగలవని చెప్పిరి.

ప్రకృతము రాకపోకలకు తగిననౌకలు దొరకనందున హిందూజాతీయసంఘము పలుచోట్ల క్రొత్తస్థిమగ్గును కట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుపుచున్నవి ఈ విషయమున కలకత్తావారు ముందంజవేసి ఇప్పటి కనేక నావలకు నిర్మించియున్నారు. ఒక కలకత్తా మార్వాడీకర్తకు కట్టించినస్థిమగ్గు 305 టన్నుల సామాను మోడుగలదనియు, 126 అడుగులయెత్తు గలిగియున్నదనియు తెలియుచున్నది.

మైసూరు ప్రభుత్వము:— మైసూరు సర్వజనసభవారు ఈవర్ష బెనుగూరునందు నొక సభజేసి రాజప్రతినిధిగారు భరతపురమునందు స్వదేశీసంస్థానాధీశుల బాధ్యతలను గురించి చెప్పి: మాటలకంతయు సంతసించుచు, వైస్రాయిగారి నూన సలస్మీయు ఇంతకుముందునుండియే మైసూరురాష్ట్రమువారును సరియయిన యే యన్నారని వైస్రాయిగారికి తెలిపిరి. మైసూరు రాజ్యశాలమున కొన్ని మార్పులు చేయబడునని వదంతులుగలవనియు, ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనినంతవరకు మార్పులను నిలుపుదల చేయవలయునని మహారాజుగారిని కోరుచు తీర్మానమును జేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు:— ఇంగ్లాండు ప్రక్క బోవలయు తపాలా డిశంబరు 18-న తేదీ కుక్రవారము నాడు కట్టివేయబడును.

డబ్బా రేకులు:— యూరపులో కొన్ని కొన్ని కాత్తులకు బోవలయునప్పుడు తప్ప తక్కిన అన్ని ప్రవేశములకును డబ్బారేకులనుగాని వానితో చేయబడు తప్పువులనుగాని మరల నెఱచుతి చేరువచ్చునని ఇండియా గవర్నమెంటువారు ప్రచురించుచున్నారు.

ఇంగ్లీషు వస్తువులు:— ఇడివోకు గ్రేటు రిటను విధింపవలసింది ఎగుమతి చేయబడవని నిశ్చయపడినతర్పువులలో ననేకము మరల ఎగుమతిచేయుట కనుజ్ఞ ఈయబడినదని వర్తకసంఘమువారు హిందూజాతీయసభ్యులవారికి తెలిపిరి. అట్టివస్తువుల బాధితా త్వరలో ప్రకటింప కాగలదు.

సముద్ర ప్రయాణములో నష్టపడినవస్తువులు:— సముద్ర ప్రయాణసమయమున ననాదులు గాటిల్లి సముద్రములో బడిపోయిన వస్తువులకు “ఇన్సూరెన్స్” చేయుటకును, “సర్టిఫికేటు”ల నిచ్చుటకును చెన్నరాజధాని నుండి రేవుల అధికారులందరికిని దొరతనమువారి కధికార మొసగిరి. ఒకొక్క మారు వెదకుటకు రూ 32 అ “ఫార్జీ” చేయబడును.

డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ఛాయా చిత్రము:— కనీసమునాడు సాయంకాలము గోకేల ముదిరమునందు డాక్టరు ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి ఛాయా చిత్రమును అనిలిపెంటుగారు బహిరంగపరచిరి. దినాను బహదరు గోవిందరావు చతుర్ముఖదాసుగారు సభాధిపత్యము వహించిరి.

నెల్లూరు మోటారు సర్వీసుకంపెని:— 1918 సం॥ పు ఇండియనుకంపెనీల ఆర్డు 209 నక్షను ననుసరించి నెల్లూరు మోటారుసర్వీసు కంపెనీవారి వెట్టుబడిదారుల సభ యొకటి నెల్లూరునందు కంపెనీవారి భవనమునందు ఈ నెల 17 తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు జరుగునని లెక్కిబడినది. దక్షిణామూర్తి ఆయ్యగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

పోస్టు బ్ల్యేయరు తపాలు:— పోస్టు బ్ల్యేయరు నకు పోవు “మహారాజా” అయి స్టీమరు డిశంబరు 12-న తేదీ గురువారము నాడు మదరాసునుండి బయలుదేరును గనుక ఆ ప్రక్క బోవలయు జనరలుపోస్టాఫీసులో ఉత్తరములు మొదలగునవి 12-న తేదీ ఉదయము 9-30 గంటలకు కట్టివేయబడును. రిజస్టరు కావలసిన ఉత్తరములు ఉదయము 9 గంటలకు కట్టివేయబడును. బంగీలు మొదలగునవి 11-న తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు కట్టివేయబడును. తక్కిన పోస్టాఫీసుల సంగతి వాటి వద్దనే తెలిసికొనవలయును.

ఇ క్ష యె క్ జా

తేక

బొంబాయి జ్వరమునకు భయపడకుడు.

ఆయుర్వేద మభయ మిచ్చుచున్నది. (1045)

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు కనిపెట్టిన దివ్యవృష మిందుకు సిద్ధావధము. ఇది ఈ జ్వరమును తొలగించుటయే కాక రాకుండచేయును.

ప్రతియింటు నుండదగిన పరమౌషధము. ఈవరకే వలపుర కుపయోగపడి ఫలమునిచ్చినది.

ఇక్షుయెక్ జా మందుల నెట్లు	రు 1-8-0	ఇక్షుయెక్ జా జ్వరముచే బలహీనులగువారికి
మాస్టేగుమందుల నెట్లు (నెద్దది)	" 1-12-0	మా దన్వంతరి లేహ్యము వెంటనే బలము నిచ్చును. టిన్ను 1-8 రు 2-8-0
" (చిన్నది)	" 1-2-0	
కలరామందుల నెట్లు	" 0-12-0	

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పన్‌విధి, జి.టి. మదరాసు

వర్ణాంతర నివాహశాసనము.

అక్షరకాండ.

నవంబరు 29 వ తేదీ భుక్తవాంఛనము వి. జె. పటేలుగారు స్వామిభాగ్యశాసనములో ఉపసాదించిన వర్ణాంతర నివాహశాసనమును ఖండించుటకై విప్రోధియై పురమంది గతున ప్రమాదవేషమున సభ అల్లరిలో అంతమొక్కటకులన, తిరిగి దిన్నటిదినము ఉదయమున గోడలకు గోళ్లవేసినవన ఆ నివాహశాసనము ఖండించుటకై నొకపథ సమావేశమయినది. అర్. రఘోచంద్రయ్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి. సభోద్యక్షులగు సుబ్రహ్మణ్యసామీగారిని దెలుపుచు కె. కృష్ణ సామిరావుగారియొద్దనుండి వచ్చిన యుత్తరము సభాముఖంబున చదువబడెను.

అధ్యక్షులు కానన సుబ్రహ్మణ్యగారిండును ఉపాధ్యక్షునింబిరి. 1868 వ సంవత్సరమున భారతీయునిపొయిల తిరు. బాటలకు ప్రభుత్వమువారు హిందూమతముతో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు చేకిననీ నుత్తుములే, ఆ ప్రయత్నములు నిజమైనను కాకపోయినను రక్షణము మాత్రము తప్పక వాటి కుటలనేయని యుర్రాండవలసియ్యెను. ఆ సమయమున శ్రీ విప్రోధియగారిగారి గండకప్రతినిధులవలన మన మతమునకు సంబంధించిన సమస్యలు సేవ్యదానియందు దైనను జోక్యము కలుగజేసికొనను. పరిశ్రమ్యులవారు యామిచ్చి కలుగజేసి, జోక్యము పరిశ్రమ్యులవారి సహాయముతో హిందూమతమునకు యములగా జోక్యము కలుగజేసికొనన ఆయనది వెన్నుమంది హిందూమతమును స్పష్టపరచు కలుగజేయవలెను.

ఈ కారణము ఆమోదించుటకై యెడల హిందూమత సిద్ధాంతము నందలి పురాణములతోకూడ పూర్తిగ వెకలించ గలుగుదు. సిద్ధాంతము ప్రభుత్వము మొదలైనవారు కొంత మంది హిందూదేశము రాజకీయభివృద్ధి గాంచలేకపోవుటకు గల కారణము భారతీయులయందుండు జాతిమతభేదములని చెప్పుటకులను మన రాజకీయజ్ఞానములను స్వరాజ్యవాదముతో కొంతమంది. ఆ జాతిమతభేదములను రూపుమాపుటకు యత్నించుచున్నాము. ఈ సిద్ధాంతము న్యాయసమ్యక్తము గా లేనందున మింగిరికొండపాలము, బ్రాహ్మణము బ్రాహ్మణ జేతరుల కిచ్చువులని జెప్పుట కలదును సమ్యక్తము. బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును ద్వేషమును పుట్టించుటకు తన హేతువు వారి కర్మాశ్రమములందు గలదు. ప్రభుత్వమువారి పక్షంబు దేవిధమైన కాననము నామోదించుచున్నారో ప్రజలకు తెలియదు. ప్రజలయందు ట్టు కాననాభివృద్ధి పూర్తిగ యుద్ధమింది తమంతటతాము కొంతమంది గాని ప్రభుత్వమువారి రెట్టి జోక్యమును కలుగజేసికొని ఈ కాననము నామోదించుచుండు. స్వరాజ్యమును సుపాదించుట కిదియే మార్గమని కొంత మంది స్వరాజ్యవాదులు ఈ కాననము నంగీకరించుచున్నారు. విప్రోధిమునుల మీద నాభారతదేశమున హిందూమతము నణగద్రొక్కటకు ఏర్పడిన యీ కాననము నామోదించుట కిప్పుడంతమాత్రమును అవసరముగనుపించుటలేదు. ఈ కానన మామోదించుటకై యెడల హిందూమతము పురాణములతో కూడ తెలియపుమాపుటకందన నకించి పోవును గాన ఈ కాననమును పూర్తిగ ఖండించుచున్నాము.

తీర్మానము

పిమ్మట అర్. స్వామిభాగ్యశాసనము గురించి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. వర్ణాంతరనివాహములను బలపరచుటకై బ్రాహ్మణ్య కాండ కథలో వి. జె. పటేలుగారిజే ప్రతిపాదింపబడిన కాండము హిందూభిక్షువులకు కట్టలేకముగ నుండుట నులను (1) హిందూభిక్షుకాశ్రమముల ప్రకారము హిందూమత ప్రకారమును విచించుము కంట్రాక్టుగాక ముఖ్యముగ సంస్కారమునుకులముల హిందూజాతియందలి వివిధభిక్షువుల వారికిని కాననము వినిగిధానియగుగ వినిగిధానియగు (2) నిరభయకరి మైదానినిగల సమృద్ధికాండల యందుండు అనుమాదవేషముల వలన అలగడలెంబులై యున్న కర్మాశ్రమముల ప్రేరణ నకిరేపేయటకు యత్నించుచుండుటకు, (3) మరలను దీనివలన మన, సాంఘిక, న్యాయకాశ్రమ సంబంధమైన కష్టములు పెక్కులు కలుగజేసి, ఆ సేవ మైహిందూమతములకు లక్షకాలిని కలుగజేయుచుండును మరలకల కథామరలకు, వారిసంబంధము తాములకు, సాంఘికము భగవద్గీత కలుగజేయు అనేక అంశములను విచించు బహుళవలెంచి 1918 సంవత్సరము డిసెంబరు 9 వ తేదీ ఆదివారమునాడు గోల్లెవన మందు చెప్పి ప్రతి హిందూపామన సమావేశమయి కాననమును మిక్కిలి తీవ్రముగ ఖండించుచున్నాము.

ఈ తీర్మానము వివాదు వివాదము గోవింద దాస్ గారు స్పష్టపరచి, దివాన వివాదము కలవల రామానందం శ్రేష్ఠి, పండిత డి. గోపాలాచార్య, పండిత చుట్టెయార్, డి. ఎన్. అవధాని, లా. కానంద మొదలయిన గార్లచే బలపరచబడి ఆమోదించబడెను.

ఒక ఉద్యోగస్థుని వైబడి కొట్టుట.

బొంబయి, డిసెంబరు 7:-

వాడివిల్లింగం వెనీ ఆమెకనులకు జెందినది. రెవరూ పిలవని పీకి యజమాని. ఇతను క్యాబ్జెక్ సినిమా థియేటర్లో అర్. ఏ. ఎ. సి. గారికి బలకరమైన గాయము. కలుగజేసిన నను ఈ కుల తాలూకాసామెంట్ రివ్యూయము విలువల దానిని దొంగిలించినందున పూరించెం దెండు కాటిగారు ఈ తనివై నేరమును మోపిరి. మరల ఈ నేరమును విచారించుటకు సోమవారమునాడు రాజధాని ప్రధాన దండనాధికారి ఏ. పాచ్. ఆఫ్ఫెక్ గారు ప్రారంభించిరి.

పాచ్. క్యాంబెల్ బాప్టెస్. ఎల్-లా, వెయిసు (సాలిసిటరు) గారు పిర్యాదితరపు న్యాయవాదులు. వెల్లెక్, వి.వి. కాజీ బాప్టెస్ ఎల్-లా, వి.జి. దాండికాల్ల ముద్దయి తరపు న్యాయవాదులు. ముద్దయి తరపు న్యాయవాది వెల్లెక్ గారు ఆ వాదమును ప్రారంభించిరి. దొంగతనము నేరమునుగూర్చి వాదించిన మనిరి. ఇది సాంకేతిక నేరము ములము చెప్పబడినది. ముద్దయిని మొలనే చెబుటలయర యందుటకు ఈ దొంగతనము నేరము వానివై మోపబడినది. అంతయుగాని నేరంబుగాదు. పిర్యాది ముద్దయి కొట్టుటచే మూర్ఖులైనది. గాన కొద్దిపు బారిపోలేదని గాని రుజువుచేసినవో నేరములేదు. ప్రాసే వేయబడుననిది. గదిలో ఇంక ఏదొంగతనము జరిగినటుల పోలీసువారికి తెలియజేయబడలేదు. గదిలో దొంగతనమే జరిగినదన కొన్ని ఆధారాలు పోలీసు ఉద్యోగస్థుని యెదుటనే జరిగి యుండవలయును. అప్పుచేయగలగ వ్యవస్థాపకుడు ఇచ్చటనే ఉండెను. ఈయన దొంగతనమును గూర్చి ఆరంభించుట తే. పనేలేదు. పోలీసు ఇన్వెస్టర ఛాయా కుటలము ముద్దయిజేతిలో జూచెను. దీని నీయచేసి అడుగలేదు. ఈ ఛాయా కుటలమునకు పిలవని ఎంత మార్గ గలవో జోల నుకు గూడ అంత మార్గ గలదని జోలక కన్పించెను. ముద్దయి ఛాయాకుటలము తీసికొనుట దొంగతనమాయన విషయమును విచారించవలసియున్నది. తానెవరల గదిలోనికి వచ్చువరికి అచట తమ ఉత్తరములైనవి పిర్యాది నుడివెను. దీనికేనీ ముద్దయి తీసుకుపోయి యుండునని నిశ్చయించుకొనెను. ముద్దయి ఏవో జాబులకు తనజేబులో ఉంచుకొన్న సంగతి నిజమే వాని ఈ తేబుల జోలకను పిర్యాది ప్రాసినని. పిటిని పిర్యాదికి తిరిగి ఇచ్చివేయటము ముద్దయి తన వెంట గొంపోయెను. పిర్యాదియే అన్నిటిని లాగి క్రింద పారవై చెనని పోలీసు ఇన్వెస్టర నుడివెను.

ఇక ప్రాణాపాయకమగు గాయమును గూర్చి అసలు కొట్టుట ఎటులు ప్రారంభమైనది. దండనాధికారి మోచించిన కలసి యున్నది. ఎవని ముందుగ బలమునకు గడంగికో కూడ విచారించ వలసియున్నది. దొమ్ము జరిగెనని నమ్ముటకు పిర్యాది సాక్ష్యము తప్ప నేరకాటి కానినచదు. ఇంకెవరును దీనిని గురించి తెలుపలేదు. కొట్టుట ఎట్లు బయలుపడినది. కనగొనలలయనన్న ముద్దయి ఎట్టిస్థితి యందుండెనో ఆరయువలసియున్నది. కలకత్తాకు పిర్యాది వచ్చినాడు. అచట ఇద్దరమన (జోలకకన్య) ప్రేమాతిశయము జరిగి యుండినది. పిర్యాదిగారు గూర్చి చెప్పినదంతయు బయలుపడెనని. ఈసందర్భము నిజమని పిర్యాదిగారు పుచ్చకొనెను. కాని ఆ కన్య వి వి క్యాకనీయములు గాకనయెను. దీనిని కురించి జోలకకన్యసాక్ష్యమిచ్చిరి. బొంబయిలో ఉన్నపుడు జోలకకన్యనీకును నాకును ఎట్టి సంబంధములేదని పిర్యాదికి తెలియజేసెను. ఆమె కలకత్తా యుండి పోయివున్నది. పిర్యాదికి అనంత ఎట్టి సంబంధము లేదని తెలియజేసెను. అధ్యయ ఇంకొక సంస్కరమునకు గూడ ఎట్టి సంబంధముండ జాలదనియెను. పిర్యాది వైర్యులయము నందుండెను. అసంభవమిది ఇప్పటికిరద ఈ జోలకకన్య పిర్యాదికన్యకు పోవుచుండెనని పిర్యాదిగారు గొని రి. బొంబయిలో పిర్యాదికుండెనని జోలకకన్య ముద్దయికొనుట తెలుపజేయు. పిమ్మట గత సాయంత్రము బహుళములకు ఉత్తరములకు పిర్యాదికి తిరిగి ఇచ్చివేయటము ముద్దయి, జోలక కన్యకలసిపోయిరి. ఆగతరాత్రి 11 వాసుకుల సన్నిధిని పిలవనకు యచ్చివేసినది ఈమెజెప్పిరి. మొదలై పిర్యాదిని చానగొట్టుటకు నిశ్చయించుకొని వాడై ముద్దయి అత్యంత ప్రేమాతిశయముతో కర స్పర్శ కలుగజేసినది.

పిర్యాది తరపు వారు నూచించి రి. నిజము గ ముద్దయి ఇట్లాచుటలమకొన్న వో కలకత్తాలోనే చేసియుండెడివాడు. అచట ఈతని కవకాశములు మెండుగ నుండినవి. ఇట్లు జేయుటకు బదుగా కలకత్తానుండి అత్యంత ప్రైవేట్లో ఎడవానిది. ముద్దయి తనతో బహుమతులను గొంపోవుచుండెను. పిటిని పిర్యాదియలకునగ జూచుటకు ఆనకాశము కల్గియుండెను. దీనిని జూచినతోడనే మరల జోలక కన్యకుగూర్చి గాదు నాకన్యను పిర్యాది గ్రహించియుండెడి వాడు. ఆకోజున పిర్యాది జోలకకన్యను జూచియుండలేను. పిర్యాదియే ముద్దయిని మేనమాదికి రమ్మని బలవంత పెట్టెను. నేను తొందరగ పోవలయును, రాజులనని ముద్దయి ఎంత జెప్పినను నినక పిర్యాది ఆరవిల మీదికి గొనిపోయెను. తానా బహుమతి కస్తువులవన్నిటిని పిర్యాదికి యిచ్చివేసినవో జోలక కన్యకును పిర్యాదికి ఎట్టి సంబంధముండ జాలదనియు అంతటితో వ్యవహారములన్నియు ముగియుననియు ముద్దయి తలచింది నాడు. పిర్యాదియే మొదట కొట్టుటకు ప్రారంభించెను. ముద్దయి తనకెట్టి హింసమువాటిల్లకుండ గ కాపాడుకొనుచుండెను. పిర్యాది ముద్దయికుంటె చాల పొడవు అంతెంచె బలవత్తమైవాడును, దృఢకాయుడును. పిర్యాది భుజబంధమునకుగాను పీరు న్యాయస్థానము కక్కవలసి వచ్చినది. కానివో ఈ నేరమే ఆకోపించబడక జోయియుండెడిది. పిర్యాది మూర్ఖులైనని చెప్పబడినది కాని స్నానముచేయు గడె పోరెంత కొద్దియైన యుండలేదని పిర్యాది సాక్షుల కలననే తెలియుచున్నది. తక్షణము ఈతను తిన్నగ ముఖము కడుగుకొనుటకు స్నానపు గది కేగెను. నగరములోనికి గూడ పోయి సామును మార్చుకొని తెచ్చుకొనెను. పిమ్మట పొరబడి నెమ్మట కేగెను. పిటి ముట్టిని జూడ పిర్యాది వశము తప్పియుండలేదని నువ్వక్తము కాగలదు. కొట్టుట జరిగినవాడు రెండు ఉత్తరములను తొలు (వానివారు అవును ఈతను పూర్తిగ స్వస్థతగ నేయుండెను. ముద్దయి వాక్కులమును జూచిన కొట్టుట సమయమున ముద్దయి తనకాళ్ళు తనస్సాధనముగా నుంచుకొని గారవముగ పొరబడు మొనయుచు పిర్యాది కలుక జేసెను. సతర్వాలా కైక్తన దగ్గరకు పోవునపుడు పిర్యాదికి స్మారకము తప్పెనని తెలియ జేయబడినది. అంతయుగాని వైర్యుల దగ్గరకు పోవుటకు ముందుగాని తదంతరముగాని భక్తి తప్పియుండెనని తెలుపబడలేదు. దీనినిగూర్చి వైద్యసాక్ష్యమును తీసికొన్నను ఆయనది ఎందులకును పనికిరాదని ముద్దయి న్యాయవాది తెలిపెను. క్యాబ్జెక్ ఫలోలోయిను గారు పిర్యాది ముక్కునకు చికిత్సను జేసినవేలేను, పిర్యాది గాయము తగులుటచే బలహీనుగ కుండెనని క్యాబ్జెక్ బేయిన్సుగారు నుడివెరి. ముందు తనకు రాకున్న కీడుకు గూర్చి భయపడిన వాడై బలహీనుగ నుండెనుగాని గాయములను గాదు ముద్దయి న్యాయవాది నూచించెను. ముక్కుకు తగిలిన దెబ్బ క్రొత్తతో ప్రాణిలో న్యాయక వైద్యసారంగము గూడ జెప్ప జాలనెను. నాకు నూర్యకరణ పరిశోధన విరుధ ప్రత్యేక పరిజ్ఞానము లేదని బేయిన్సువైర్యుకు తెలుపుచున్నాడు. కాబట్టి ఆయన జెప్పినదంతయు వారు రుజువుచేయవలసి యున్నది. రెండు బిటలుండవలయుననియు అందులో ఒకటి క్రొత్తదియు, రెండవది ప్రాతనిగండవలయుననియు లేదా ప్రాతజే అయియుండవలయునని ఈ నాకుకు వైర్యుల నుడివెను. దారి తిగులో పిర్యాది పొట్టిగుట్టుకు నెక్కి సనారిచేసినపుడు అది తొందరగవాయి చనిపోయినది. అవును ఈయన గుట్టును నుండి పడెను అప్పుడు ఈయన ముక్కు బ్రద్దలయి యుండెనయ్యును. ఇప్పుడు ముద్దయి తనకు కలుగజేసినవృ గాయములను పిర్యాదికే ఎట్టి వికృతరూపము కలుగలేదు. వానికి ప్రాణాపాయము కలుగలేదు. కాబట్టి అయ్యది ప్రాణాపాయకమగు గాయము కాదు. మామూలు గాయమని జేయుచున్నది. ముద్దయికి తీవ్రంచ గోడురేపి ముద్దయి స్థితిని అత్యంత దిగ కష్టమును, పొచిన నష్టమును దండనాధికారిగారు యోచించవలయునని ముద్దయి న్యాయవాది కోరెను. ఈతగాయిదా చచ్చివచ్చినది ముద్దయి కంపెనీ మరల ప్రదర్శనములకు ప్రసరించవలెను. ముద్దయి సామునే ఆపేషించలేదని రుజువు చేయుటకు ఈదృష్టాంత మొకటి చాలునని ముద్దయి న్యాయవాది తెలిపెను.

ముద్దయి న్యాయవాది వాదము ముగిసిన పిమ్మట కోర్టు చాలించబడినది. సోమవారము 9 తేదీకి మరల వాయిదా వేయబడినది.

విద్యుత్తు వర్తకము

"సివిల్ సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంట్" గారు మా కిట్లు తెలియ జేయుచున్నారు: ఇతర రాష్ట్రములనుండి విద్యుత్తును దిగుమతి చేయుటనుగూర్చియు, ఈ రాజధానిలో ఒక జిల్లానుండి ఇంకోక జిల్లాకు కాంతిధాన్యములను పంపివెట్టుటను గూర్చియు నీక్రింది నిబంధన తీర్మానమువలనను, దీక్షించు నెలలో దిగుమతి చేయు నిమిత్త మిదివరకు సివిల్ సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంట్ గారి యనుమతి వలన నడిచియుండినవారి కిది నిబంధనలు బంధించును: జనవరి నెలలో లైసెన్సు పొందవలయు వారి దరఖాస్తులు దీక్షించు 20-వ తేదీలోగా డిపార్టుమెంట్ గారికి చేరవలయును.

బర్మా విద్యుత్తు వర్తకము.

బర్మా బెంగాలు జేతములనుండి ధాన్యమును గాని విద్యుత్తునుగాని ఎగుమతిచేయు నుండదు. బర్మానుండి ఎగుమతిచేయగోరువారు లైసెన్సులను, బంగాళమునుండి ఎగుమతిచేయగోరువారు సర్టిఫికేటులను పొందవలయును. ఈ లైసెన్సులను సర్టిఫికేటులను మార్పుకొనుటకు వీలులేదు.

2. 1919-వ సంవత్సరపు బర్మాపంట నూరుబస్తాలకు రూ. 385 ల కంటె నెక్కుడు విలువ యుండవలయును. ఆ బస్తాలు ప్రత్యేకపు పెద్దపరులకైన 75 పానులు బహుగలవి గను ఉండవలయును. తక్కిన విద్యుత్తు ధర రకమున బట్టి యుండును. రూ. 385 ల ధర చొప్పున తక్కినాచివయెడల మదరాసు కొట్టుకు చేర్చుటకు పెద్దపరుల బస్తా, రెండు మణుగుల ఎత్తుగలదాని కొకటి: రూ. 11-8-0 ల చొప్పున ధర పడును. రంగూనులో ప్రతి పదిరూపాయలకును మదరాసు లో బస్తా 1-8 రూ 0-8-0 ల చొప్పున ధర గిట్టుబడియుండును. 1918-వ సంవత్సరపు మిగతా ధాన్యములకు ఉత్తమధర నిర్ణయించబడలేదు.

3. 2 మణుగుల విద్యుత్తు బస్తాకు 2 1/2 మణుగుల నూకల బస్తాకు 8 అకాలకంటె నెక్కుడు లాభము దీయవలెనని ఆమెలు కంగీరవించిన వర్తకులకు బర్మాలో విద్యుత్తును ఉత్పత్తిచేయుచున్నవారు, నూకలకును దిగుమతి లైసెన్సు లియవలెను.

4. దిగుమతి లైసెన్సు సాధారణముగ మదరాసు రేవులలో వర్తకముచేయువారలకు మాత్రమే ఈ నుబడును రాబోవు నెలలో గోరు విద్యుత్తునునకు ప్రస్తుతపు నెల 20-వ తేదీలోగా లైసెన్సు దరఖాస్తులు సివిల్ సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంట్ గారికి చేరవలయును. అంతట చెప్పరాజధానిలో ఏ రేవున కెంత విద్యుత్తు కావలసియున్నదనియు బొంబాయియందలి "షిప్పింగ్ డిపార్టుమెంట్ కంట్రోలరు" గారికి తెలియజేయవలెను. మరియు ఏయే వర్తకులకెంతెంత సరకు కావలయునదియు లైసెన్సు కమిషనరుగారికి తెలియజేయవలెను. తెలుగు జనులు, దిగుమతి లైసెన్సు లియవలె రేవులు. 1. మదరాసు. 2. కుత్తుబుద్దీన్. 3. కొచ్చి. 4. కల్లికోట, ఆయినను విశాఖ పట్టణము, కాకినాడ, కడపూరు, పాగపట్టణము, తెలిచేరీలకు విద్యుత్తు స్త్రీయరు నిండుసంతక సరకుండియెడల లైసెన్సు లియవలెను. స్వతంత్ర వారలలో తెచ్చుకొనగలిగిన యెడల మదరాసునం జే రేవునకైనను నిరాటంకముగ లైసెన్సు ఉయవలెను.

5. లైసెన్సుల నియమలలో డిపార్టుమెంట్ గారు యెక్కువ సరకు తెప్పించుకొనువారలకు ప్రథమమున లైసెన్సు నిత్తురు కాని తమకునుమరిచినంత సరకు నెక్కించుకొని వారలకును, క్రమముగ లైసెన్సు దరఖాస్తులను పంపివారలకును, లైసెన్సువరకుల సత్క్రమించువారలకును తరువాత లైసెన్సు లియవలెను.

బంగాళా విద్యుత్తు వర్తకము.

6. బంగాళా విద్యుత్తును రెయిలుమార్గమున డెప్పించు కొనగోరువారు నిట్లనే 20-వ తేదీలోగా దరఖాస్తులను బంపవలయును. పిమ్మట సివిల్ సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంట్ గారు ఏదరఖాస్తుదారుని కెంత ఉయవలయునదియు నిర్ణయించి వారికి చిల్లర దరఖాస్తులపై రుమ్మే సర్టిఫికేటుల నిత్తురు. దిగుమతిదారులు 2 మణుగుల బస్తానంద 8 అకాలకంటె నెక్కుడు లాభమును తీయవలెను పూచీ పడవలయును.

7. మరియు రాష్ట్రమునుండియు ధాన్యము గాని విద్యుత్తు ము గాని దిగుమతి చేయరాదు.

రాజధానిలోని ఏర్పాటులు

8. లైసెన్సు పొందిన వర్తకులవద్ద రంగూను విద్యుత్తును నూకలలో కొనిగొని మదరాసు విద్యుత్తును కొనిగొని

జేతాంతర భాగములందు వర్తకము చేయగోరువారు సివిల్ సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంట్ గారికి దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. అతడు వెంటనే వారిపేర్లను రిజిస్టరు చేయవలయును. మరియు వారు బస్తాకు 8 అకాలకంటె నెక్కుడు లాభమును తీయవలెనని, చిల్లరగా నమ్మునెడల కల్తెయగారి యనుమతిగాని, లోకలు ఎవరైనా కమిటీ తయారుచేసిగాని బొంది వారు చెప్పవలెనని ముమ్మటకు నిర్ణయించబడినది.

డిపార్టుమెంట్ గారిచే సంగీకరించబడిన దరఖాస్తుదారులందరి పేర్లను జిల్లావారిని రిజిస్టరు చేయవలెను. అట్టివారు జరుపు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములందును, సర్టిఫికేటులగోరు దరఖాస్తులందును ఆనంబున నుదహరించుచుండవలయును.

9. ఎక్కుడు ధరలకు మించి అమ్మువారల పేరులను, తమకీయబడిన సర్టిఫికేటుల నుదహరించినవారి పేర్లను రిజిస్టరునుండి తొలగించవలెను.

10. తనది కానివలెనని తనదని చెప్పవలెనని మోసకుడుగ పరిగణించబడి పిమ్మటకొద్దు ననుసరించి కఠినపడును.

11. డిప్యూటీ కమిషనరు కంపెనీను దరఖాస్తులు ఈ క్రిందివిధమున ఎనెసింగు ఆఫీసరు ద్వారాగాని లోకలు ఎవరైనా కమిటీ ద్వారాగాని పంపవలెననియును, దరఖాస్తులపంపు ఉద్యోగి దరఖాస్తుదారుడు బహిరంగముగ వర్తకము చేయుచున్న వాడగునదియు కానిదియు తెలియజేయవలయును. సర్టిఫికేటుల రిజిస్టరు చేయగోరు దరఖాస్తుదారులు.

Table with 3 columns: పేరు, వర్తకస్థానము, * నిరీతి రాబడిపన్ను. Sub-headers: దిగుమతు లెక్కడనుండి ఎక్కడకు, తానుగోరు ఎక్కడులాభము.

* ప్రసిద్ధిగాంచిన వర్తకుల కిది అవసరము.

12. సర్టిఫికేటు నిచ్చునెడల నీక్రింది నిబంధన లను సరిపెట్టవలెను.

(1) పశ్చిమ తీరమునకు విద్యుత్తును పంపుటకు సర్టిఫికేట్ లియవలెను. అట్టివారు బర్మానుండి సముద్రముద్వారా తెప్పించుకొనవలయును.

(2) తక్కినజిల్లా లన్నిటికిని బర్మావిద్యుత్తు ముమ్మటకు సర్టిఫికేట్ లియవలెను. వారు మదరాసునుండిగాని మరియు సమీపపు రేవునుండిగాని విద్యుత్తును తెచ్చుకొని వచ్చును.

(3) క్రమత మేర్పాటులలో నుండు ప్రత్యేకమండలములనుండి బర్మారెజిస్టరుగారు సర్టిఫికేట్లుగూడ ఉయవలెను.

(4) రామగిరి, మధుర, తిరువల్వేలి జిల్లాలకు తంజావూరునుండి తెచ్చుకొనుటకు సర్టిఫికేట్ లియవలెను.

5. నీలగిరి కేజిల్లానుండియే సర్టిఫికేట్ లియవలెను.

6. క్రొత్తపంటరాగానే డెబ్బామిల్లులవిద్యుత్తునుదక్కను మండలములకును, మదరాసుకును బంపుట కేర్పాటులు జరుపవలెను. ఆయినను ఉన్నతధర కమ్ముటకు ఎగుమతి విద్యుత్తుయొక్క పరిమితి నియమించబడవలయును.

బొంబాయి గవర్నరుగారి ఆతిథ్యము:— కనీసము నాడురాత్రి జరిగిన ఆతిథ్యమునకు రాష్ట్రమునందలి ప్రముఖులందరను గవర్నరుగారిని కడవటివాని సుదర్శించు కొరికతో వచ్చిరి. మొత్తము 4000 మంది యందురు చాలమంది సంస్థానాధిపతులుగూడ వచ్చిరి. రాజకీయ భావన సాహెబు సర్ లాఖాజీరావు బావాజీరాజు గారికి సి. వి. ఎఫ్. గౌ. పాప్రీస్టావెటెలు లారెన్సు (వి. సి. ఎఫ్) గారికి సి. ఎన్. వి. బాయిను వినుహల్లే బాలాక్రీషన్సింగ్జీ, శూన్యసింగ్జీ (దాంగరా) మేజరు జార్జి పానీర్ లిల్లిను జానువిలియంబెయిను, జానుఎర్నెస్టు బాక్స్టె, లెకల్లుల ప్రెజిడెంట్ అడ్వోల్ఫుసు నైమింగు హార్డ్ (వి. ఎం. ఎస్) గార్లు సి. వి. ఇ. లింగవచ్చియు ములను తార్లోటీ రిచ్యంకుమియతు మారి ఎమ్మూ బాక్స్టెనునతి నారాయణ మల్లరబోషి గార్లు రెండవతరగతి కేసరీపొందు పరకములను రాయి, హువలకు హుయగారికి పోలీసు పరకములను గవర్నరుగా కొనంగిరి. ఆతిథ్యము కావడమును కలిగించు నిరీదములు జరుపబడెను.

ఒకవిమానము ఢిల్లీకి చేరుట:— బుధవారమునా డాక్ విమానము ఢిల్లీకి రాగలదు. అది నవంబరు 13 వ తేదీని కెయిరో నుండి బయలుదేరి ఆనాడే డెహ్రాడూనుకు వచ్చెను. దీక్షించు నెల 1 వ తేదీకి బాగ్దాదుకు వచ్చెను. ఆవిమానము బస్తా, జుమైరు, బందరాబాదు, బాస్సు, కరాచీలమీదగా ఢిల్లీకి వచ్చెను. బుధవారమునా దుదయును 280 మైళ్ళు సంచారము చేయును. అందుకు ఢిల్లీలో విమానశాల కట్టించబడెను.

జాక్ వెస్సెల్ హాస్పిటల్ మరగుతున్నది మృతి నొందిరి.

పంజాబుకాసనసభ:— లాహోరులో పంజాబుకాసన సభ జరిగినది.

కలకత్తా రేవు:— కలకత్తా రేవున నాకాసంచారనిర్దుభ మంతయును తొలగించబడినది.

పోస్టాఫీసు యుద్ధములపత్రములు:— 28-11-18 వ తేదీకి 1,11,565 లును 29 కి, 17,50,650 లు వెలగల పత్రము లను కొనిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సేన:— జరుగనున్న కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపట్ల భయనభయంకు వైనన రాజప్రతినిధి గారి కంగరక్షక సేనగా నుండుట కేర్పరుపబడినది.

బాగ్దాదునుండి ఢిల్లీకి విమానసంచారము:— డెహ్రాడూను కెయిరోలనుండి బాగ్దాదుకువచ్చిన విమానము కి-వ లేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కరాచీలో దిగును.

యుద్ధపత్రము:— సంయుక్త రాష్ట్రములవారు యుద్ధ పత్రము సంధిజరుగునవరకును సాగించెదరు. కలిసంతక 1,19,800 ప్రతులు ముద్రించబడినది. ఈపత్రము నుచితముగా పంచివెట్టు చున్నారు.

బరద్వాసు మహారాజుగారు:— ఇదివరకు వీరు కత్తు చికిత్సనుపొందిరి. ఇప్పుడు నింపాదిగానున్నది. వీరు బంగాళా కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యుడుగా నుండిరి. రాజప్రతినిధి గారికి కలకత్తాలో విందు చేసెదరు.

బర్మాలో దీపావళిపండుగ వనూలు:— గోదావరిజిల్లా తాళ్లరేవు గ్రామమున ది. 18-9-1917 తేదీని స్థాపించబడిన శ్రీరామమూర్తి పుస్తక నిలయమునకు భవనము సోకవారిని నిర్మింప సమకట్టిక బాలజ్ఞాన హిందూవాటక సమాజపు రంగూణ్ బ్రాంచువారు పనుగురువాయు దీపావళినాడు పుస్తక నిలయము గుర్తులుగల సంచలను ధరించి రంగూణ్ పురపీఠము కొన్నిమాత్రము తిరిగి విద్యాదానముజేయుదని యాచించగా భాషాభిమానులు నుమారు రు 170 రూప్యములు కనూతిచ్చి నందు కెంతయు కొనియాడదగినదని.

లండను, దీక్షించు 8:—జర్మనులు 2 వేల విమానములను స్వాధీనము చేయుచున్నారు. ఇది త్వరలోనే పూర్తియగును. తాత్కాలిక యుద్ధవిరాము ప్రారంభ మైకపుటినుండి 2110 ఉద్యోగిగలులును, 86694 యంత్రవర్తకులవారును, 2752 పాద లును విటకుకు పంపబడిరి.

లండన్, దీక్షించు 8:—బెర్లినునుండి తంతివాక్ర ఇట్లు తెలుపుచున్నది. సామ్రాజ్య పతాకములతో అధికారుల వెంట సేనలు తిరిగినవి. ఇన్ను ను మ్యూనిసిపల్ జానీ యసభను సమావేశ పరచవలయునని కోరుచున్నది.

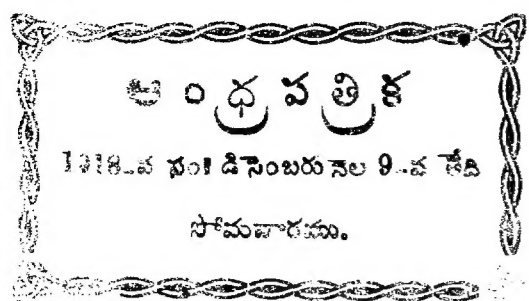
లండను, దీక్షించు 8:—బాల్టికునుండి 3 డిల్లీపుక్రూ యజనులను, 9 డెస్ట్రోయరులను తిరిగినవి.

లండన్, దీక్షించు 9:—లో ఢిల్లీను స్టేషనులో రైలు బండి దీక్షించుటచే 68 మంది చనిపోయిరి. 161 కుకగాతులైరి.

లండను, దీక్షించు 8:—బిల్టిపు నాకలలో ఆమెకను సేనలు నూటికి 60 మంది గొంపోబడినది. దీనివారకు క్రయా డికుల పొగయెడలన్నియు రప్పించబడినది. దీనివలన దిగు మతులకు 10 లక్షల టన్నులు కచ్చము వచ్చినది.

రషియానుండి స్వీడులు మరలుట

లండన్, దీక్షించు 8:—రషియానుండి స్వీడిషు ప్రతి నిధులను స్వీడిషు ప్రభుత్వము వారు పిలిపించిరి. కాని యిద్దరు రాయబారులు మాత్రము అచటనే యుండిరి స్థానములలో నున్న సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధి తనోస్కీగారి పంపి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గ్రహించుటకు స్వీడిషు ప్రభుత్వము వారు మానుకొనిరి. రషియానుండి కుతకు బోల్షివికు గ్రంథ ములను స్వీడన్ లోనికి ప్రవేశపెట్టుటయే దీనికి కారణము స్వీడనునుండి సోవియటు ప్రభుత్వ సభ్యులు పోవలయుండి రషియానుండి స్వీడ్ను ప్రతినిధులు స్వదేశమునకు పిలువబడు.

ఆంధ్రవత్రిక

1918-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 9-వ తేదీ

సోమవారము.

పార్లమెంటు ఎన్నికల విచిత్రములు

ఎన్నికల గడవిడ ఆంగ్ల దేశములో కొనసాగుచున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే పునర్నిర్మాణము కొనసాగించవలయునని, లాయకుజాతిగారు దేశమునం దంతటను బోధించుచున్నారు. ద్రవ్యవంతుల ధనము కొల్లగొట్టబడకుండను, ప్రాచీనమికుల ధనశ్రేణి మెండకుండను, పునర్నిర్మాణమును కొనసాగించదలవని, వీరు ప్రకటించుచున్నారు. తాము దేశరక్షణ భారము వహించిన రెండు వత్సరములలో, ఆంగ్ల ప్రభుత్వ మతిపరుగై తనో పరిపాలించుచు సంగ్రామమునం దఖండ విజయము బడయగలిగె ననియు, ఆ కాలములోనే అభివృద్ధికిరము లగు శాసనము లనేకములు నెలకొల్పబడె ననియు, లాయకుజాతిగారు సగర్వముతో బలుకుటయే గాక, అంతకు పూర్వపు పరిపాలనపు కార్యక్రమ మంతయు అనుమానము ఆలస్యము భయము ప్రభౌతి మొదలగు లక్షణములతో గూడుకొని యుండుటచే ప్రభుత్వ బాధ్యత వహించుట కెల్లరుచు వెనుకంబ నైచిరని గూడ నున్నది. మాంటాగూ గారు గూడ ప్రస్తుత ప్రభుత్వమే తిరిగి యధికారము వహించవలె నని, ఎన్నిక దారులను హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుత ప్రభుత్వాభిమానుల ప్రజాధ మిటులుండ, రాష్ట్ర మాన్యువల్ గారు, లేబరు పక్షము ప్రభుత్వ ప్రతికూల పక్షము వహించి కృషి సలుపవలె ననియు, సంయుక్త ప్రభుత్వవర్గము దేశాభివృద్ధికి భంగకారణమనియు, మూడు వందలమంది లేబరు సభ్యులు ఎన్నికొనబడి రేని, సిఫీను పక్షపు సభ్యుల సహాయమును తాము చేకొనద మనియు, గ్లాస్టన్ ట్రాణమునం దుపన్యసించిరి. ఇందుమూలమున లేబరు పక్షము లాయకుజాతి ప్రభుత్వ మున నెట్టికంట గింపు జూపుచున్నదో వ్యక్తమగుచున్నది.

ఈ సందర్భమున నింకొక విచిత్ర కర్మితి ఏర్పడుచున్నది. లేబరు ప్రతినిధులు సిఫీ పక్ష సభ్యులతో డ్పాటు నాశించుట యన నర్థమెద్దియో నువ్యక్తమగుట లేదు. సిఫీను పక్షమువారి యుద్దేశములు మాచదువరుల కిదివరకే తెలిసియున్నవి. వీరు ఐరెండు స్వరాజ్యవాదులలో అతివాదపక్షమువారు. వీరికి జాతీయవాదులవలె, హోంరూలు గిట్టదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యమే వీరి యాశయము. బ్రిటీషు పార్లమెంటునకు ఐర్లండుపై నధికారము వహించి శాసనముల గావించుట కెట్టి హక్కు లేదని వీరివాదము. అయినను, వీరిలో ననేకులు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో పాల్గొనుచున్నారు. వీరి యుద్దేశము, పార్లమెంటు సభలో సభ్యులుగ ప్రవేశించుట గాదు. సభ్యులుగునంతవరకు విశేషసాసముల తా మాత్రమించి, ఐర్లండు పక్షమువారివరును పార్లమెంటులో జేరకుండ నిరోధించుటయే వీరి ముఖ్యోద్దేశము. హోంరూలు సమస్యా పరిష్కారము వెనుకకు బోయిన కొలదిని, వీరి ప్రాబల్య మతిశయించు చున్నది. జాతీయవాదుల కలుకుబడి తగ్గుచున్నది. ముందు జరుగనున్న ఎన్నికలలో జాతీయవాదు లల్పసంఖ్యాకులు మాత్రమే సభ్యు

లయ్యెదరు సిఫీ పక్షమువారు, పార్లమెంటులో ప్రవేశించకుండ, ప్రత్యేక సివిల్ ప్రభుత్వమును ఐర్లండులో స్థాపించి, కలవరము గలిగింప నుద్దేశించుచున్నారు. ఎన్నికలలో విజయము గాంచిన సిఫీ పక్షపు సభ్యులు పార్లమెంటు సభలో పాల్గొననిచో, వారికి జీతము లియ్యబడవని, కామన్సుభ్యోగి స్వీకరుగారు ప్రకటించి యుండిరి. అట్టి సభ్యుల నియామకము న్యాయముగా గాదా యను ప్రశ్న గూడ నికముం దుపన్యసించుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో లేబరు పక్షమువారు సిఫీ పక్షపు సహాయము నెయిల చేకొని కృషి సలుప దలచిరి తెలియుచున్నది. ఎటులయినను, రానున్న ఎన్నికలలో ననేకవిచిత్రములు పొడచూపునని తోచుచున్నది.

జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా: భారతీయుల కోర్కె.

ఈ భాగము హైద్రాబాద్ నివాసమునకై ప్రత్యేకింపబడినది ననియు, పరిపాలనము భారత ప్రభుత్వాధీనమై యుండవలయుననియు, నైరోబీ యందలి హైందవ సంఘమువారు తీర్మానించి రని, దూటరు దెలుపుచున్నాడు. బ్రిటీషు తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయులస్థితి రాను రాను దుర్భరమగుచున్నది. కొన్ని ప్రదేశములు యూరపియనులకు ప్రత్యేకింపబడి, అందు భారతీయుల ప్రవేశము నిషేధించ బడుచున్నది. ఇట్టి స్థితి బ్రిటీషు తూర్పు ఆఫ్రికాలో చిరకాలము నుండి యు నివసించుచున్న భారతీయుల ప్రధానస్వత్వములకు భంగకరమనియు, అత్యగ్రావవిభావకరమనియు, హైదవ సంఘమువారు తెలియబరచిరి. ఈ కష్టముల నన్నిటి భరింపజాలక, భారతీయులు జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికాను దైవమతమకు వాసస్థానము నొసగమని గోరుటలో వింత ఎద్దియు లేదు. సర్ థియోడోరు మారిసను గారిదివరకే యీ సూచన నంగీకరించి యుండిరి. కాని లండను ట్రెయిని మొదలగు పత్రిక లిందుల కంగీకరించుట లేదు. జర్మను అధినివేశ రాజ్యముల గతి, సంధిసభలో గాని నిర్ణయించబడదు. ప్రాయశః స్వయంశ్చర్యము సూత్రము ననుసరించి, ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడవచ్చును. ఆ దేశ ప్రజలను క్రూరముగ హింసించిన జర్మను హస్తములలోనికి వాటిని తిరిగి పడనెడుటకు సంధిసభవా రంగీకరింపలేరని యూహింపవచ్చును. అట్టి స్థితిలో స్వయంశ్చర్య సూత్రము ననుసరించి ఆ భాగముల పరిపాలన మందలి ప్రజలకే వదలి వేయబడుట ప్రశంసార్హము. భారతీయు లట్టి స్వాతంత్ర్య ప్రదానమును హరించెద రనుటకు సందియము లేదు. ఏ కారణముచే నైనను, ఈ భాగములు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో భాగములగునెడల, వాటియందు భారతీయుల స్వేచ్ఛా నివాసమునకు వసతులు గల్పించుట భావ్యము. ఈ భాగములను శత్రువులనుండి నూకబెరికి, తమ సామ్రాజ్యాధీశునికరములయందుంచుటలో, భారతదేశ మత్యంత శ్లాఘనీయముగ కృషి సలిపినదని, ఎల్లరచే నంగీకరింపబడెను. అట్టి స్థితిలో భారతీయులపై సభిమానము జూపుట న్యాయము. జర్మను తూర్పు ఆఫ్రికా దేశము, భారత ప్రభుత్వ పరిపాలనముక్రింద నుండవలయు నని, నైరోబీ హైందవ సంఘమువారు కోరుచున్నారు. కాని, ప్రజలకు భారత ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించు నటుల గావించబడినపుడే, వీరి పరిపాలనము తూర్పు ఆఫ్రికాకు లాభదాయకముగ నుండును. భారత వర్షము స్వకరిపాలనాస్వాతంత్ర్యము బడయువరకును, ఈ సూచనలు గమనింపబడు నని గాని,

అవ్యదేశములో భారతీయుల కర్వగౌరవము గలుగునని గాని, తలంపజాలము.

బెసెంటుగారు: పార్లమెంటు సభ్యుత.

బెసెంటుగారు పార్లమెంటు సభాసభ్యులకై ప్రయత్నించుట కంగీకరించి, ఆంగ్ల దేశమునకు తంత్రివార్త నంపగ, నది ఆపివేయబడెనని దెలిసినది. ఇందుకు కారకు. తనవయసు, వారి చర్య మిక్కిలి అసమ్యక్రముగ గన్పట్టుచున్నది. శనివారపు న్యాయుడియూ పత్రికలో బెసెంటుగారు వివరించిన సందర్భముల జూచిన, ప్రజల జన్మస్వత్వము లెక్కి య పాయ కరస్థితియందున్న పూర్వక్రము గాగలకు. నవంబరు 17-వ తేదీన పార్లమెంటులో సభ్యులకై నిలువబడ మని కోరుచు, బెసెంటుగారికి తంత్రివార్త వచ్చెను. 18-వ తేదీన ఆమె తన యంగీకారమును సూచించుచు, తంత్రివార్త నాంగ్ల దేశమున కంపెను. 30-తేదీ సాయం కాలము, కాశీలోనుండిన నామె కిటుల తంత్రివార్త యొకటి చేరెను. “సభ్యులుగ నుండుటకు మీ కిష్టము లేదని నే నూహించుచున్నాను.” ఈ తంత్రివార్త 25 వ తేదీన లండనులో నీయబడి, అయిదు దినముల కీ దేశము జేరెను. డిసెంబరు 1-వ తేదీన, బెసెంటుగారు తమ మొదటి తంత్రిసమాచారమును బలకరచుచు లండనుకు వార్త నంపుటయే గాక, యీ సందర్భములను వివరించుచు, రాజప్రతినిధిగారికిని, బొంబాయి సెన్సారు గారికిని, సి.పి. గామస్వామి అయ్యగారికిని, తంత్రివార్తల నంపెను. బెసెంటుగారి రెండవ తంత్రివార్త లండను జేరెను గాని, కాంము మించినదని ప్రత్యుత్తర మొసగబడెను. రాజప్రతినిధిగారి కిదిషయమై విచారించుచుంటి మనియు, బొంబాయి సెన్సారుగారు తమ ఆఫీసులో నాలస్య మెద్దియు జరుగ లేదనియు, దెలిపిరట. ఎటులయిననీ, బెసెంటుగారి కోర్కె విఫలము గావించబడినది. ఇట్టి నిర్బంధములు హిందూ దేశములో కొనసాగుచున్నంతవరకు, ప్రజలలో శాంతి పెరుగనేరదు. ప్రజల జన్మస్వత్వములు సంరక్షింపబడిన గాని, స్వపరిపాలనా ప్రదానమయినను విశేషలాభ మొసగజాలదు. కాంగ్రెసుసభవా రి విషయమై తీర్మానించి యుండిరి. లాన్సుబరీగారు స్వాతంత్ర్యపు లేబరు పక్ష కార్యక్రమమునం దీ విషయమును జొప్పించిరి. ప్రాతనిర్బంధము లన్నియు దొలగి, నూతన నిర్బంధములు దేశమున ప్రవేశ పెట్టబడకుండ, భారతీయనాయకులు కృషిసలుపవలెను. కాని, యంతవరకు నీ విషయమై తగిన సంచలనమే గన్పట్టకుండుట కోచనియము.

కొచుమెనుగారి నియామకము.

లీడరుపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:

“శాఖావిభజనసంఘమున కీర్తి కే ఘులగు గిల్బెర్టుగారి స్థానమున కొచుమెనుగారు నియమింపబడుట కాసంఘ మెట్టి సేరము గావించినది? సీతాల్ వాడ్, డాక్టరు సపూగార్లకు పోటీగ, థావెసను స్త్రీ వెతుసను గార్లు అధికారసభ్యులుగ నుండియే యున్నారు. ఖాబహదూరు మాల్వీర హిము బక్ష్ గారి వలన గలుగు ప్రయోజన మెద్దియు లేదు. వా రేమియు సంచలనము జూపుట లేదు. ఇక అధ్యక్షులుగ ఫీథాముగారను ఆంగ్లేయ సభ్యులుండనే యున్నారు. మొదటనే యొక అధికార సభ్యు డెక్కువగ నుండెను. ఈ సంఖ్య గిల్బెర్టు గారి మరణము చే తగ్గింపబడగ, వీరిస్థానము నింపుట కేమి యవసరము గలిగెను? ఒక వేళ నింపినను, కొచుమెనుగారి కంటె ప్రజల కెక్కు డంగీకారార్హు లగువారిని, ఇండియా

క్రతువునువారు నియమించవలసియుండెను. కావుననుగాని, దాక్షుని నాయకుగారిచే నడపబడిన బ్రాహ్మణాశ్రమమునకు, తమకు గల సామర్థ్యాని మరుగుపరచలేదు. ఇండియా క్రతువునువారు గావించిన నియామకమునకు వారి సభినందింకజాలము.

బకింగుహాము కర్నాటికు మిల్లులు.
ఈ మిల్లు లింకను తెలువబడలేదు. కూర్చిల వత్తుమున 18 మంది క్రతువులు మిల్లు ఖానుండు యొద్దకు వెదలి, అనుమానముచే దిసిగను గావించబడిన నల్లరు నేత పనివాండ్రను తిగి ఈలో చేర్చుకొనవలయు ననియు, గ్రాట్యుయిటి నిధినుండి నాల్గవంతు బిగబట్టుకొనబడునను త్రువును రద్దుజేయవలయు ననియు, మిల్లులు మూసివేయబడిన నాటినుండియు వేతన మొసగవలయుననియు, నివేదించిరి. కాని మిల్లు ఖానుండు లిండుల కంగీకరించలేదు. అందుచే స్థితిగతు లేమియు మార్పుజెందలేదు. ఇంకెంతకాల మిటుల జరుగనున్నదో తెలియదు. లేనిపోని యశాంతి పరిశ్రామికులలో ప్రాకకుండ క్రతువునువారు వెంటనే జోక్యము గలుగజేసికొని, ప్రజానాయకుల తోడ్పాటుతో ని సంవిగ్ధులైని బోనాడుట సంభావ్యమని దెలుపుచున్నారము.

మైసూరు సార్వజనికసభ.
ఈ సభవారు, రాజప్రతినిధిగారు భరతపుర మహారాజుగారి కొనగిన యువజేతమునకు తమ సంలేసమును వెలిబుచ్చుచు, మైసూరు సంస్థానము వారలకు బాధ్యతాయిత క్రతువునువారై నా లామోదదాయకములని రాజప్రతినిధిగారికి తంత్రి వార్త బిచ్చిరి. ఇట్టి యభిప్రాయ మె తిరువా న్నూరు ప్రజాసభమువారిచే వెలిబుచ్చబడెను. బ్రిటిషు భాగములలో స్వపరిపాలనాధ్యమము ఫలోన్ముఖమునకు వచ్చుచుండ, స్వదేశ సంస్థానములలో నది వ్యాపిపకుండుట యసంభవము. సంస్థానాధీశులును, బ్రిటిషు క్రతువునువారును కలసి యాచించి, స్వపరిపాలనము సెలెత్తరలో నా సంస్థానములందు బ్రవేశపెట్టిన, దేశమున కంత జేమకరము.

బవేరియా: ప్రజాప్రతినిధుల ఎన్నికలు
బవేరియా జర్మనీలో భాగము. బవేరియా రాజ ఇంతకుమున్నే స్థానభిషేకయ్యెను. ప్రజా ప్రతినిధిసభకు, ఎన్నికలు 12వ జనవరి తేదీన జరుగును. 20 సంవత్సరములకు మించిన వయస్సు గలవారు స్త్రీలయినను, పురుషులయినను, ప్రాంటుల నిచ్చుల కర్నాలు. 25 సంవత్సరముల వయస్సు నకు మించినవారు స్త్రీలయినను పురుషులయినను ప్రజాప్రతినిధిసభలో సభ్యులుగ నుండు స్వయం స్వాతంత్ర్యోద్యమము క్రతు దేశములలోగూడ నెట్టి ప్రచండసంచలనము గలిగించుచున్నదో, జూడ నగును. స్త్రీస్వాతంత్ర్యోద్యమస్వ నాగరిక దేశములం దెల్లను సులభ పరమాకర యోగ్యమగుట సమంజసముగనున్నది. మానవాభివృద్ధికి నిరోధముల గలిగించుట కెటుల నాధ్యక్షుడు?

భారతీయ సైనికుల నైతికవర్ణనము
బాస్రాలో నున్న ఒక అమెరికను బాస్త్రవ్యకు "ఏషియా" అనుపత్రిక కిటుక వ్రాసెను: "బ్రిటిషు వారు మెసపొటేమియా నాక్రమించిన రెండున్నర సంవత్సరములను, ఒక్క అరబ్బునివద్దనుండి యెనను, బ్రిటిషు సైనికులు స్త్రీలకు మానభంగము గావించిన వారను నే నెప్పుడును విషయం

లేదు. ఈ సైనికులలో సగముమంది హిందూ దేశీయులు. వీరిలో సిక్కులు, రాజపుత్రులు, కథానులు, ఘూర్ఖాలు, మహారాష్ట్రీ, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, బాధులు మొదలగు వారు గలరని, మనము జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును."

భారతీయులకు స్త్రీసాతివత్త మనిన నెట్టి వచిత్రభావము గలదో గ్రహించినవారికి పై విషయము లాశ్చర్యము గలిగింపజాలవు.

ఆత్మబలము
కొన్ని నెలలక్రిందట, దక్షిణాఫ్రికాలో ట్రైరనువారు ఫలవృక్షములు పెండ్ల భూములను భారతీయులు నాగుజేయు కద్దరిని నిరసించుచు, నొకవ్యాసమును ప్రకటించిరి. వెంటనే పండ్ల వ్యాపారము జేయు భారతీయులు ట్రైరుగారి వరి శ్రమను బహిష్కరించిరి. దీనిపై వీరికి విశేష ముగ నవ్వదు గలిగెను. వెంటనే తన నిరసనము మరలపాఠించుకొనుచు, భారతీయుల తుమాపణ గోరుచు వీరు దైవిక ప్రతికూల ప్రాసరి. ఇది దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల స్వైర్యమున కొక నిదర్శనము గాదా?

దర్బారుపత్రిక
ఈ పత్రిక పాలపత్రి రాజమూర్తిగారిచే గుంటూరు నగరమున ప్రచురింపబడుచున్నది. సంగ్రామమున హర్షి సరి యగు సభిక్రాములు లాంఛనమున క్యాపించుట కీ పత్రిక విశేషముగ శ్రమి సన్నివహింపకు సూచించును. సంగ్రామము ముగిసి, సుధి ద్వారా జేయవలయునట్టి, ఈ పత్రిక యధావంతరసమస్యల హర్షి ప్రజలకు ప్రబోధించి, జోధరణమునకు గడంగు కాక మని కోరుచున్నారము. ఈ పత్రిక జేకభూభివృద్ధికి తోడ్పడి చిరకాలము కల్దిల్లు గాక!

మదరాసు శాసనసభా నియామకములు:
లక్ష్మణరమ సంస్థానముల జమీందారు రాజా భుజంగరావు బహదరు గారు ఉత్తరచండలముల జమీందారుల ప్రతినిధి (1) ఎల్లూరు (2) బెజవాడ (3) మచిలీపట్టణము (4) కర్నాపురము (5) విశాఖపట్టణము (6) గూడూరు (7) తిరుపతి (8) గుంటూరులందు పేర్కొనబడిన కారణధాని పండిత విశ్రాంతకాశ్రి గారు మాత్రమాయున్నారు.

చెన్నరాష్ట్రీకు సభాసంఘము:
చెన్నరాష్ట్రీకు సభాసంఘము యొక్కయు, మదరాసు మహాజనసభ యొక్కయు కార్యవిద్యవారిక సభలు డిసెంబరు 9వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-15 గంటలకు మాంటు సోడ్డు నందలి మహాజనసభామందిరమున జరుగబడును. ఎన్నికల విషయములు, కాభావిభవల విషయములకు నిర్ణయింపబడిన సంఘములగుట నీ జరుగు సామ్యముగూర్చి అసందేహమున జోక్యమునకు నర్హియగు గూర్చియు నాలోచన చేయుట కీసరి యుద్దేశింపబడినది.

ఒక కొత్త వార్త:
ఈ నగరమున వ్యాపారము ధాటిగా గలిగించుచుండు ఇంగ్లీషువైకిలు అంకు మోటారు ఇంజిన్లకు సంవేతనము 500 రుతుల పరమాణులుగల కొత్త నయ్యోమి నానకు నిర్మించి ఆంధ్రుల కీర్తికి వన్నె పెట్టి నాడు. ఈ ప్రాంతములలో ఎట్టి నానావిద్యలు మిగిలలో జరుగలేదేమోమని స.శ.మునంబడి యున్నది. ఈ కొత్త నానాకాకివాడలో నిర్మితమైది జన్మస్థానముబట్టి కాబోమ నానాను కాకివాడ యగు భిక్షాసమై యిడబడినది దీని నిర్మించుట కొకలక్ష పట్టెదని విందును. స్వర్ణలో దీని స్త్రీయగు వూర్తికీయు నాలోచన కలదని విచితురంత సంత ముచున్నది. కాకివాడలో నూరుకు నూరు నీవార బయలుదేరి ప్రయాణింపజేయగలదని. దీని నిర్మాణమున వెక్కువ చొరగక బయటిన వాలలో మాఖ్యులు స్త్రీయతి అంటు సుబ్బగా యువాయుగులగురి తెలియుచున్నది. వారికిని వారి పిదప వారిదాని మార్వగావు గానని అభికాదనము లర్పింపలసి యున్నది ఈ పత్రిక పూరిన కంపెనీవారు శ్లాఘాపాత్రులు — (ఒక విలేఖకుడు)

కన్యకాపరమేశ్వరీ గ్రంథాలయము, నర్సారావుపేట:
ఈ గ్రంథాలయము 1917 సంవత్సరము 5 నవంబరు తేదీన గుంటూరు జిల్లా నర్సారావుపేటయందు స్థాపించబడినది. తదాది, 1078 గ్రంథములను జేర్చి, వార్తాపత్రికలను దెప్పించుచు, విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుచున్నది. చందా దారులు 100 కి మించిరి. ప్రతిదినమును సుమారు ముప్పదిమంది విచ్చేసి గ్రంథాలయ లాభమును పొందుచున్నారు. పురాణ శాస్త్రమునకు ఏర్పాటులు జేయబడినవి, ప్రభుత్వాధిక వృత్తాంత ముతాపాకరముగ నున్నది. కార్యదర్శియగు కోలవెన్నరామకృష్ణారావుగారి శ్రమి శ్లాఘాపాత్రులు ఈ గ్రంథాలయమున నర్సారావుపేట ప్రాంతప్రజలు తిగిన సభిమానులుగా, గ్రంథాలయోపయోగ మింకను విస్తరింపబడు తోడ్పడ గోరుచున్నారము.

జాతీయనిధి; పారిశ్రామికసంఘము:
ఈ సంఘమువారి సాంకేతికసభ మొన్నటి 7వ తేదీన మహాజనసభా మందిరమున జరిగెను. మా. టి. రంగారావుగారు, (2) సి. గోపాలమినను, (3) ఎల్. ఎస్. వీరరాఘవరావుగారు, (4) జి. నరసింహము, (5) టి. వి. గోపాలస్వామి మునలియూరు, (6) వి. ఓ. చిదంబరముపేట్యె, (7) ఎస్. రాజగోపాలాచారిగారు (8) ఎన్. వీరరాఘవాచారిగారు (9) జి. ఎ. విద్యారామాచారిగారు, (10) సి. శ్రీవాసాచారిగారు, (11) పి. నాగభూషణము పంతులు, (12) ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, (13) సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారుల సభకు వచ్చిరి. ఈ క్రిందితీర్మానములు జరిగినవి. "1917 వ సంవత్సరపు నివేదనము నంగీకరించుచు సభవారు క్రిందటిసంవత్సరము గలిగిన విశేష ద్రవ్యవస్తువునకుచాల విచారించుచున్నారు. అట్లునవ్వ ముచున్న ధనమును మరలసంగ్రహించుటకు అన్యత్సహను, సభోద్యోగులకు తగిన ప్రయత్నములకు చేయుచున్నారనిచి సంతసించుచున్నారు."

"ఇప్పుడు జరుగుచున్న కేసులబట్టి క్రస్తుతపు ఉద్యోగములు మరి కొంతకాలముదర కట్టి యుండవలయును." మొదటి "తీర్మానము ఫలవంతగుటకు టి. రంగారావుగారు సి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారుల సభోకమిటిగా నుండ గోరబడుచున్నారు." — గా. కార్యదర్శి.

శ్రీ వానంతగ్రంథనిలయము:
కార్యదర్శి సేలమాకుల సుబ్బారావు వి. ఎ. గారిల్లు వ్రాయుచున్నాడు: "ఆంధ్రుల సేతులు నిరసించు నీ చెన్నపురంబునందు ఆంధ్రగ్రంథ భాండాగార మొకటైనను తీరికొరవీర్చుటకై, భాషాభిమానులగు కొందరుయొకటను నీ గ్రంథనిలయమును 1916 వ సంవత్సరమునందు స్థాపించిరి. ఈ నిలయస్థాపనకు కారణము భాషాభివృద్ధియే యని జేరుగ నుపాసనక్రమించెదరు. ఇక భాషాభివృద్ధికి మొదటిసోపాన మమూల్యపురాతనగ్రంథరాజసతనము. అయే ముఖ్యతమము. ఇందుకే ప్రస్తావనము. అటుపిమ్మట నిశ్చేదక నవీనకార్యదర్శనము. కాన నిర్విభంబులగు పాత్రములలో నుత్తములు సేకరింప బాటుపడుచున్నారము. ఇప్పటికి రమారమి 750 వివిధంబులగు పాత్రముల నొనగూర్చితిమి. ప్రబంధములు, నవలలు, నాటకములు, పురాణగ్రంథములు, నవీనముగ ప్రచురింపబడుచుండు గ్రంథములూ గ్రంథములు, ఇంకను అనేకములగు పాత్రములు మూలమునందు గలవు. కాని యాయుధ్యయమునకు జేయూతకొసంగువా రింకను కావలసియున్నాడు. సభ్యులసంఖ్య పెరుగకలసియున్నది. చెన్నపురంబునందుండే భాషాభిమానులెల్లరుకు మా నిలయయందు సభ్యులుగనో, గౌరవసభ్యులుగనో చేరి మా యుధ్యయమును కొనసాగించెద రని ప్రార్థించుచున్నాము. సామాన్యజను లందరును, విద్యార్థులు, చేటుటకు వీలుమనిమిత్తమై మా నిలయమునందలి సామాన్యసభ్యులకు మానమునకు చందా నాలుగు అణాలు మాత్రమే నిశుమించియున్నారము. గ్రంథాలయము నారాయణమొదలిపిధి నెంబరు 17, ఇంటిలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్నది. కాన ఆంధ్రభాషాభిమాను లెల్లరుకు మా నిలయయందు చేరెదరని ప్రార్థించుచున్నాము."

సోరంపూరు కళాశాల శతాబ్దోత్సవము
శోనాల్లాపేట క్రతువుగారి యాజమాన్యముజరిగినది. ఉన్నతపాఠశాలయొక్కయు విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలయను అభివృద్ధి కరచుకు జరిగి గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక అక్షరములకు విరాళము నీయు వ్యరస్థయించున్నారని శోనాల్లాపేట గారు తెలియజేసిరి.

కోవై హాగను, దిశంబరు 18:— జర్మను యువరాజు
చక్రవర్తి రాజ్యత్యాగము చేసినందువలనను ఇతర కారణముల
వలనను "తాను ప్రస్తుత జర్మనీ కిరీటులును త్యజించితి నని
దిశంబరు 1 వ తేదీన జర్మను యువరాజు వైరింబరు 14వ తేదీన
నునందు సంతోషముచేసి 2 కుట్రము ప్రకటించబడినదని బెర్లిన్
తంతివార్త తెలుపుచున్నది.

పుట్టెలు అటలు

లండను, డిశంబరు 6:— జేము నాకమింతుకొని యున్న పైనికులలో పుట్టెలు నాడగూడదని వచ్చిన జర్మను సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

జనరల్ వాక్ బూలో.

పారిసు, డిశంబరు 6:— ఇదిగోతు లెన్న కాల్తేరం గయన నాధిపత్యము వహించియుండిన జనరలు వాక్ బూలో మరణించె నని జూరిచి తంతివార్త తెలుపుచున్నది.

కెయిజరు - యువరాజు.

పారిసు, డిశంబరు 7:— మిక్రమండలి వ్యాయస్థాన మున కెయిజరును యువరాజును విచారణచేయుటకు వారిని హాటండువారు బహిష్కరించునని మిక్రమండలి వారు కోరినవో తాము దాని నామోదించునని తేలికగా జర్మను వారితనమువారు తెలిపినది జ్యూరికులవలెను ప్రాసెస్.

జర్మనీనా కాదలిము లొంగుట

కోపెన్ హేగను, డిశంబరు 7:— హెర్బ్యాల్బును యుద్ధనాకలదశమున విల్లెల్మిని తెలుపునట్లు తెల్లెన.

బ్రిటిషు నాకలు

అడ్మిరలు ప్రాసింగు గారి నాయకత్వముక్రింద బ్రిటిషు నాకలు 4-వ తేదీని విల్లెల్మిని తెలుపునట్లు పొగమంచు కలన పిల్లింగురేవునకు లంగగుననెను. పైనికొక సంఘముతో తన కెట్టి సంబంధమును లేదని ప్రాసింగు గారు వాము వార్త నంపిరి.

పైనికులు రికబ్లికు పరిపాలనమును కోరుట.

లండను, డిశంబరు 7:— యుద్ధరంగమునండి వచ్చిన పైనికులసభ జరిగినది. తెల్లను సోవియటు కార్మిగర్లహాక సంఘ సభ్యులను బండిలను జేసినది ఆసభలో వోకపైనికుడు తెలిపెను. ఆపుడచ్చటనున్న వారందరూ ఛాన్సలరీకిపోయి రికబ్లికు నేర్పబడుననెను. పాదు ఎవర్లు సభ్యునిగా నియోజింపవలెనని కోరిరి. అనియమున ప్రభుత్వార్థమువారిలో నాలోచించి చెప్పెదనని ఎవర్లు నడిపెను. కార్మిగర్లహాక సంఘమును బంధించుట అక్రమము అనియమునకు దొరతన మువారు బాధ్యులు కాకాలరు. వారిని వెంటనే వదలవలెనని ఎవర్లు నడిపెను.

వీధులలో పోరాటము.

పిమ్మట పైనికులు మరఫరంగులతో మరలివచ్చిరి. పోరాటమున 16 గురు చనిపోయిరి. 15 గురికి గాయములు తగిలెను.

కెయిజరుకు బంగారమును పంపుట.

లండను, డిశంబరు 7:— 20 బస్తాల బంగారునాణె ములు కెయిజరుకు పంపబడెనని హాంబర్గు పైనిక సంఘాధ్యక్షుడు స్పష్టముగా నడిపెనని తెనరు జయిటింగు ప్రాసెసెడి.

బవేరియా నియోజనము.

అమ్యెన్డెం, డిశంబరు 7:— జనవరి 12-వ తేదీని బవేరియా ప్రజాప్రతినిధి సభకు నియోజనములు జరుగును. 20 ఏండ్లు దాటినపుడునుండి స్త్రీలు నందరును నియోజించుట కర్హులు. 25 ఏండ్లు దాటినవారందరూ నియోజింపబడుట కర్హులని మ్యూనికుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మనీయుందు ప్రభుత్వస్థితి.

కోపెన్ హేగను, డిశంబరు 7:— ఎవర్లు ప్రభుత్వార్థము వారిని నిలుపుటకు ఒక మహాసంఘము నేర్పబడునని 4 వేల మంది పైనికోర్కొనబడును. కమిషనులు లేని యుద్ధవ్యయము తీర్మానించినది జర్మనుతంతివార్త తెలుపుచున్నది.

జర్మనీయుందు యోధులు

లండను, డిశంబరు 7:— జర్మనీయుందు యోధులు ప్రవేశించుకొని గలగుచున్నదని ఒక జర్మను అధికారప్రకటనము తెలుపుచున్నది. ఫిబ్రవరి మాసపుధ్యమునండి రొట్టె నునిపికి దినమునకు 80 గ్రాములకు ఎక్కువ నుండదు. ఆస్ట్రీయా యందు స్థితి యింకను భయంకరముగా నున్నది. వింతన్నా యందు రాక్షసిబాగు దొరకుట తేదు. కొద్దికాలములో రైలు బండ్లును తనిచేయక నిలిపివేయబడును. వీధులు గాఢాంధకార మున మునిగియుండును. ఇప్పుడున్న ఆహారసామగ్రి డిశంబరు 31 వ తేదీనకు కే వచ్చును.

హిందూదేశ ప్రశంస.

హిందవవిద్యావంతులమీది ఖండనము.

మననాయకుల ప్రత్యుత్తరము.

హిందము క్రాంతికి విశేషి ఈ క్రిందివిషయమును లండనుండి తంతి నిచ్చుచున్నాము.

లండను నవంబరు 28:

ఈజ్ఞు ఇండియా సంఘమునందు హిందూదేశమునందలి విద్యావంతులను దూషించుచు, మాంఛేగు చెంకర్లుల సంస్కరణములు తేకాభివృద్ధి కుపద్రవములని నూచించుచు తారను బరసుగాకొక యువవ్యాస మిచ్చిరి.

సభలో నున్న హిందూపత్రికాసంపాదకులు కస్తూరి రంగయ్యంగారు ఉపవ్యాసపట వాదమును ఖండించుచు, కాంగ్రెసు ముగల్కానులీలవారి ప్రత్యేక సమావేశములలో చేయబడిన తీర్మానము భారతీయాదర్శములను తెలుపగలవనిరి. కాంగ్రెసు రాయబారములు, హిందవవార్తాపత్రికలు ఆస్యా యముగా ఇచ్చటికి రావడండ్ల అడ్డుపెట్టబడినవనిరి. మాంటాగు చెంకర్లులసంస్కరణములు చాలవని భారతీ దేశమంతయు ఏకాభి ప్రాయము కలిగియున్నది. పార్లమెంటువారు కాంగ్రెసు ప్రజాభివృద్ధిని కొద్దిపాటి మార్పులతో సంగీకరింపవలయు ననిరి అంగ్లో ఇండియను వ్యతిరేకులు సంస్కరణముల నవసరము అని వాదించుచున్నారనిరి.

వసుమతి పత్రికా సంపాదకులు ఘోషు గారు తాద బరసుగారి అబద్ధపువారలకు ఖండించిరి. మూడేండ్లపాటి అధికారదర్శమువారి పాలనప్రకృతికి భారతదేశమున కనవసరమని హిందవ విద్యావంతులు భారతీయాభివృద్ధిని తెలుపగలరు భారతదేశము యుద్ధమునందుచేసిన సహాయమును వీర మూల కారకులు. హిందూదేశమునందలి అధికారపాలనము, జేతు ములను నివారణం చేయుటకు ఇంగ్లండు భారతీయులకు పరిపాలనాస్పృహత్వములను ప్రసాదించి కృతజ్ఞత జూపవలయు నని చెప్పిరి.

ఆర్. పి. కరండికరుగారు, బ్రాహ్మణనిరంకుశము వారి పతనమునకు మూలకారణ మని చెప్పవలయుననియెడల ఇంగ్లీషువారి నిరంకుశ మీనుజాపాతమును నేర్పుకొని, కష్టస్థితి నుండి తప్పించుకొన వలయుననిరి

వర్ణాంతరవివాహ శాసనము నామోదించుట.

గా. పటేలుగారు ఇండియా కానసభలో నుపపాదించిన వర్ణాంతర వివాహ శాసనమును ఖండించుటకు గత గురువారమునాడు కలకత్తా సోరమన రాజా ప్యారీమోహన ముఖర్జీగారి ఆధ్యక్షతక్రింద వంగదేశపు పూర్వవార పరాయణు లగు హిందువులు సమావేశమైరి. ఇట్టి వివాహములు హిందువుల పూర్వపద్ధతులకును ఆర్యయులకును భిన్నములగుటయేగాక సంఘసౌమ్యమునకు గూడ భంగము కలిగించును గాన నీ శాసన సంగీకరింపబడగూడదని తీర్మానించిరి.

లాహారులోని వంగదేశీయులు.

గా. బెన్జీ గారి కార్యక్రమ మొసగుట. బాబూసురేంద్రనాథ బెన్జీ గారికి లాహారులోని వంగదేశీయు లాతిధ్యమొసగిరి. బెన్జీ గారు మహర్షి కుల్యులు. బెన్జీ గారి పుత్రుడు చనిపోయిన దినముననే బెన్జీ గారు బ్రిటిషు ఇండియా సంఘము నేర్పకొనిరి. ఇగ్గర వ్రాసిన ప్రాతలకు బాధ్యతవహించి కారాగృహవాసము నభ్యవించిరి. తమ జీవితమును మాత్సర్యకేసర కప్పించిరిని బ్రహ్మసమాజ ప్రచారకుడగు అభినాశ కుండరుమజుదామిగారు నడిపిరి. సామాన్యాంతర్యపరిపాలనము నాజీవితాభివృద్ధి. అది ఆసతికాలములోనే లభింపవచ్చును. నామిత్తులు నన్న తిలయముగ ప్రశంసించిరి. దేశసేవావ్రతులును పరివశులును చేయజాలినవిగా నున్నది. నేనునిత్యమును గల 10 గంటలు మొదలు 6 గంటలవరకును సంఘమున పనిచేయుచున్నాను. 71 సంవత్సరములు నిండినను ఇట్లుచనిచేయుటకు నా కిదై వికముకు కేశధర్మియే సర్వశక్తులను కలిగించుచున్నది. పంజాబు రాష్ట్రముద్ధరించుటకు పంజాబువారికి వంగదేశీయులకు తోడ్పడవలెనని గా. బెన్జీ గారు నడిపిరి.

బ్రిటిషు ప్రకటనము

లండను, డిశంబరు 7:— మననేకలు పురోగమము సాగించి రిన్నాకు వెయ్యిలక్షల పున్నెండు లక్షలవరకు హోజె ఆనువంక్రిని ప్రవేశించెనని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. లాయగు బార్ని గారు లిన్కన్ ప్రభువును నుపన్యసించుచు బ్రిటిషు సేన ఇప్పుడు రైతునదిమియగ నడచుచున్నదని ప్రకటించిరి.

యానద్వారత హిందూసభ

ధిల్లీలో రామబహదర లాలా కిదర్ హాత్ ఎం. ఏ. (పింఛు తుమ్మకొన్న కల్లాజిట్టి) గారి ఆధ్యక్షత క్రింద తేదీని సమావేశమైనది. కటహూరు బక్రీమ అల్లరులలో 200 మంది హిందువులు బంధించబడిరి. ఇందులో చాలమంది శాస్త్ర యవాదులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, మునిసిపలు కమిషనరులు మతాధికారులు మున్నగు గొప్ప వారందరూ పట్టుబడిరి. ఇదిగరలో ఈ ప్రదేశమున గోవధకు జేయగూడదని ఉత్తరపు చేయబడినది. దానిని కడ్డుపరిచి పీరు గోవధజేయ వచ్చునని అజ్ఞాపించుట తృప్తికరముగా లేదనియు హిందూదేశ, కంకలు పుణ్య క్షేత్రములదగ్గర ఇట్టి కృత్యములు జరుగుట సమంజసముగా లేదనియు తీర్మానములు జరిగినవి. హిందూదేశ, ఇగల్పూరు ఆనరరీ దండనాధికారులకు ఉద్యోగములనుండి తొలగించుటయు, ఆ ప్రాంతములయందలి గొప్ప హిందువులను ఆయుధములను ధరించగూడదని కానించుటయు సమంజసముగా లేదని ఆమోదించబడినది. ఈ సేవను గూర్చి విచారణను సుకయే ఇట్లు చేయుట వ్యాపకము కాదనిరి. హిందూదేశ రక్షక శాసనము ప్రకారము సేవమును విచారించగూడదని కోర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట కోచనియచునని. గోవధకున్న సాధారణ బాధకములన్నిటిని హిందవ సంఘమువారు కలసి రాజప్రతినిధిగారికి నివేదించుటకు నిశ్చయించబడినది. ముఖ్యముగ ఈ విషయము తెలియజేయుటకు ఏర్పరుచు కొనిరి. కరట్ పూరు గ్రామములో ఇండ్లన్నియు పకరుగానుప్రతి గా వించబడినవి. స్త్రీలు, ఎల్లలు తిండిలేక మలమల మాడుచు న్నారు. వీరి సాత్తంతయు దోచుకొనబడినది. వీరి పోషకులు బంధించబడిరి. అట్టి తర ఆధారము లేక గ్రామముల వెంట తిరుగుచు న్నారు. 9 తేదీని ప్రత్యేక విచారణ సంఘమువారు నిర్దేశించెదరు. వీరికిరవున వాదించుటకు న్యాయవాదులును ఏర్పరచి వారికి సాయమునర్పింపకు నిశ్చయించుకొనిరి. బాబుబోటిష్ స్వయానా న్యాయవాదిగాయి కార్యదర్శక నియమించబడిరి. ఈయన డేరాడూక్ వాస్తవ్యుడు. భగవాన్ దాన కంపెనీవారు కోకాధికారులకు నియమించ బడిరి. బాధపడుచున్న వారి రక్షణార్థము 1000 రూప్యములకంటె ఎక్కువగా చందాలు నేయబడినవి. మరికొంత కార్యక్రమము జరిగినపిదప ఆధ్యక్షుడు వందరములతో సభ చాలించ బడినది.

కరకర్ పూరు అల్లరులు:— ఈ అల్లరులకు విచారించుటకు హిందూదేశపు రక్షక శాసనముక్రింద ప్రత్యేక విచారణసంఘము ఏర్పరచబడినది. సోమవారము 9 తేదీ విచారణ ప్రారంభమగును. న్యాయమూర్తులు తుదకు ఈ సంఘమున కధ్యక్షుడు. దాలా, వి. సి. ఎన్. జిల్లా సెనెక్ న్యాయాధికారి, రాన్ అలాయ్ బార్-ఆట్-లా గార్లు సభ్యులు. ఫిర్యాదీ తరపున వాలెస్ బార్-ఎట్-లా, అలహాబాదు ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదించెదరు. ముద్దయిల తరపున ఏర్పరచుకొనక, స్పీయర్స్, మా. రాధాకృష్ణక, (రకీలు) మున్నగువారు వాదించెదరు. మొత్తము 172 ముద్దయలు. సాత్తులు వంద మందికంటె ఎక్కువగు నుండురు. విచారణ చాలకాలము జరుగును. బక్రీమ పండుగలో హిందువులు గోవధ కూడదని మహమ్మదీయులను వారించుటయే ఈ అల్లరులు బయలుదేసినవి. బక్రీమ ఉత్సవము మొనటికొనవలె అల్లరి అపుజేయబడినది. రెండవనాడు అల్లరి జరిగినది. ఈ సందర్భమున ముద్దయలు పట్టుకడిరి. కొంతమంది మహమ్మదీయులు జంపబడిరనియు, కరట్ పూరు గ్రామము తగులబెట్టబడినదనియు ఆకోపించబడినది.

విల్లింగు ప్రభువుగారి వీడ్కోలుపు సభ సందర్భమున మానసియాలగు జిన్నా గారు బొంబయి మెంపుగారికి వ్రాసిన యుత్తరమునకు ప్రత్యుత్తరముగా మెంపు గారు సభా నిర్వాహకులు జిన్నా గారి నూతన సంగీకరింప జాలవని చెప్పుచున్నందున 11-వ తేదీ నాకు పురమందిరియన కష్టక వీడ్కోలుపు సభ జరుగగలదని వ్రాసిరి. జిన్నా గారి పార్టీ వారు మెంపు గారి ప్రత్యుత్తరము నాలూచించుట కోక సభ చేసెదరు. సభాసమావేశములలో ననుగురు ప్రకృతిము వీడ్కోలుపు సభావిషయమున నగరమున చాలమంది వ్యతిరేకు లుండినందున, సభాసమావేశమును రద్దుచేసికొని, ప్రభువు గారి మిత్రులు ప్రత్యేకసభ యొకటి చేసికొనిన బాగుగానుండునని మెంపుగారికి ఉత్తరము వ్రాసినటులు తెలియుచున్నది.

అంధపు తికాసంపాదకునకు:

అంధపు తికాసంపాదకునకు:

అయ్యో! గ్రామోద్యోగుల వంశపారంపర్యవాక్కులలో
 కెవెన్నోబోధ వారు చేయదలంచిన నూతనమార్పుల ప్రకటనను
 గాంచితిని. ఈ క్రొత్తమార్పులవలన అవాదీసిద్ధముగ వచ్చుచున్న
 వారివంశపారంపర్యవాక్కులు నశించుననుట నిక్కము. ఇయ్యది
 గ్రామోద్యోగులకేమి, జనసామూహమున కేమి తదితరులకేమి
 అకాలితీయ, అసంశృప్తియు గలిగించుట తథ్యము. ఈచిల్లన
 బట్టిచూడ నేడు కలకత్తరునకున్న అధికారములన్నియు దివ్యు
 టీ తహసీలుదారునకు కూడ సంక్రమించుచున్నవి. దీనివలన
 ఆయన తనయిష్టమువచ్చిట్లు గ్రామోద్యోగులమీద అధికా
 రము చెలాయించుటయే గాక, వారిని చీటికినాటికి బెదిరించు
 టకు అవకాశమిచ్చుచున్నది. ఇదివరకు గ్రామోద్యోగులలో
 కర్తవ్య కాని లేక ముచుకలు కాని వృత్తిసౌంధియెడల ఆ
 యన జ్యేష్ఠతమారున కాయోద్యోగ మాయబడుచుండెను. ఇంక
 ముందట్లు కానేరదు. గ్రామోద్యోగి చనిపోయినప్పుడు వాని
 కుటుంబములో అర్హుడని తోచినవారు నియమింపబడుదురు.
 అందరు అర్హులని తలచినవత్తమున నితరులు నియమింపబడు
 దురు. బిల్లులో తలచినట్టి అర్హులనైనా కేబులు
 లు ఆచరణలో పెట్టెలని వచ్చిప్పుడు అన్యాయము జరుప
 టకు విలుగిడు. ఇట్లు గావించిన కుటుంబ కలహములుకూడ
 పెంపొందును. గ్రామోద్యోగుల నియమించు అధికారము
 దివ్యుటీ తహసీలుదారున కిచ్చుటచేత ఆయన తన యిష్టము
 వచ్చినవారిని నియమింపగలడు. దీని కొక అపీలుమార్పిణి
 కలదు. కాని అక్కడ క్రింది అధికారి చెప్పినట్లే సాధారణ
 ముగ భాయపడుచుండును. వంశపారంపర్యపు వాక్కులు
 కుటుంబములో అర్హులన్నను, లేరని చెప్పి మరియొకరికిచ్చినను
 అడుగువారు లేరు. పోలివానికిని కాఖిలామాన ముండుట
 సహజము. అందుచేరి గ్రామోద్యోగిని నియమించు అధికారి
 గ్రామోద్యోగులవంశములోకినవారులేరనివ్రాసి స్వకాఖిలారి
 కొసంగిన నొసంగగలడు; లేదా నిన్నయోద్యోగి యగుటచేత
 లంచముల కాశించి ఎవరెక్కువ ధనమిచ్చినవారి కియగలడు.
 ఈ మార్పు లంచముల నభివృద్ధిపరచగలదు. కావున బిల్లులోని
 యీ మార్పు ముందు తొలగింపబడవలెను. లేనియెడల జనసా
 మూహమునకును, పోరుకొల్పువారికినికూడ అన్యాయము.

ఈనూతనబిల్లును ప్రవేశపెట్టుటయే అనవసరము. అందు
నా క రణములకు కూడ వర్తింపజేయుట అస
మంజనము. క రిణీకమును అనర్హుడు నిర్వ
హింపజాలడు. ఒకవేరే ఎంచైన ఉన్నప్పటికిని ఇదివరకైనను
తొలగింపబడుచుండెను. ముఖములలో మాత్రము అక్కడక్క
డ కొందఱు అపవర్ణులన్నమాట వాస్తవము. దీనికైనను దొర
తనమువారు నియమించిన పరీక్షలో కృతార్థులైనందువలన
యెన్నది గదా! ఇక అసమర్థులైన నెట్టిదో తెలియవచ్చును.
మొత్తముమీద రానున్న బిల్లు అచరణలోనికి వచ్చినప్పుడు
గ్రామపరిపాలన మొకప్పుడు హిందవీకు వచ్చినను రాగలదు.

ఈ దిల్లసు గురించి ఆక్షేపణ లేమైన నున్న జనవరి 31-న కేదీలావున తెలియబరచుకొనవలెననియున్నది. ఏ గా మోదోగ్గులారా మీరింకను బొదాసీయమును గనబరచుచుంటి రేమి? మీరింకపారంపర్యపు నాక్కులు పోవునని తెలియునా? ఏల యాయుషేక్ష? ప్రతితాలూకా కరణముల సంఘము వారును సభ గావించి రానున్న దిల్లసు నిస్సందేహముగను, నిర్భయముగను ఖండించి మీ యాక్షేపణలను వెంటనే దొరక నముచారికి పంపబలిసియున్నది. ఈ విషయమై కాగననిర్మాణ కథయందు చర్చకూడ కావలసియున్నది. అందుచే తమ తీర్మానములను ఆయాసభ్యులకుకూడ పంపుకొనుదు. ఆలస్యా దగ్గుతం వినుమ, శుభవ్యతిఘ్నం. కావున వెంటనే పూనుకొనుదు. చెన్న పురి. చెంగల్లుల సత్యిచారాయణమూర్తి.

బెరి నుల్ రెండు క్షులు

అండాను, దీనిని 9:30-10:00 గంటలలో స్థితిగతులు చక్కగా తెలియఁట లేదు. కాని రెండు కుటుంబముల జీవన వని స్పష్టముగ తెలియుచున్నది (1) సామర్థ్యావలంబితమైన (2) సా. ఫిరక అతివాదల యదృశమునను వ్యతిరేక్తముగ ప్రతిపక్షము కృషిపజ్ఞులయ్యారు.

బెలియను పనికి నుము.

లండను, డిశంబరు 8 — మా ఆర్థిక దేశము రైసును చేరినది. న్యూయోను, క్రెస్టెట్టను అక్రమించుకొన్నది. కాబట్టి ముఖ వ్యాపకంబగు బసీబూకరు వాత్ పంజాబి జరిగినది.

లండన్, డిశంబరు 8. — బ్రాంబు నౌక గానీని జర్మనీలో
దాచిరి. ఇంజను నుండి నిక్క కణములు బయలుదేరటం
ఆయ్యది అంటుకొని వుండినది. 10 మంది మృతిమొందిరి.
చాలమందికి గాయములు తగిలినవి ఇంజనును కలిగినది.

బోలిషి పనులు తిఫలు చాగుట.

లండను, డిశంబరు 9.—జ్యోతిషమునకు లుతి ఇట్లు
తెలుపుచున్నది:—లీటుకెనటు, స్నాప్టాకసు: ఈ పక్షమున
బోలివివరులు అధికారమును బ్రెజిడెంట్ గారు పునరుత్తమును
జేసికొనుటకు ప్రయత్నించెడి గాని విఫలమైతి. భుక్తిసేవలు
దయాదాక్షిణ్యము లేకుండగ మరఫలమైనను ప్రయోగించినవి.
లీటుకెనటు సేవలు గూడ మరఫలమగుటతో గూడుకొన్నను
పరాజయమును గాంచినవి. చంద్రుడు దిగగ నేరను హరిపోయి
నవి. క్షుతి గాత్రులకు, హతులకు తి. వె. క. విడిపోయిరి.
ప్రభుత్వసేవల వ్యవస్థము, మరల వైద్యమును సమాజ
మరచి పొరుగుకు నిశ్చయించు కొనెనను తెలియుచున్నది.

The Calcutta University infantry has been accorded the privilege of furnishing a guard of honour to His Excellency the Viceroy at the forthcoming Convocation of the Calcutta University.

*Reception at Bombay Government House.

BOMBAY, December 8

The reception held at the Governor's House, Malabar Point, on Saturday night was attended by prominent men from all parts of the presidency who came to pay farewell to and to show esteem in which E. E. the Governor and Lady Willingdon are held. There was record attendance of over 2,000 those present including several Indian princes. H. E. the Governor invested the Thakor Sahib Sir Lakshajiraj Bavraj of Rajkot with the insignia of C. I. E. and the Hon'ble Mr. Henry Stavelet Lawrence, I. C. S. with insignia of C. S. I. Mr. Lewis Wynne, Bartley Jhala Shri Menzoghji Surajsinhji of Dhrangadhra, Major George Henry Willis, Mr. John William Bair, Mr. John Ernest Jackson and Lt. Col. Frederick Adolphus Fleming Barardo, I. M. S. received insignia of C. I. E. Miss Charlotte Richmond Mill, Mr. Emma Jackson and Mr. Narayan Mohar Joshi received Kaiser-i Hind medal of second class. King's Police Medal was presented to Mr. Roy, Havelock, Haslam. Badges were also presented to several Indian gentlemen and a farewell concert was provided for the entertainment of guests.

Punjab

Reception to Babu Surendran th.
By the Bengalees of Lahore.

LAHORE, December 7

At the reception given by the local Bengalee Community to the Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee the Rev. Abinashandra Majumdar of the Rev. Hindu Samaj spoke of Mr. Surendranath as a Rishi or Hermit who organised the Indian Association on the day of the death of his son and suffered imprisonment by shouldering upon himself responsibility for others' writing and as one who had consecrated his whole life to the love of the motherland Mr. Banerjee replying said that self government within the Empire had been the dream of his life which was now within miserable distances of realisation. He would ascribe the flattering words of the host to the partiality of friendship, but he must say that the service of the motherland had a fascination, a frenzy, perhaps divine frenzy all its own, and made one inaccessible to temptation. He was working daily from ten to six in the committee besides doing incident work, but this divine frenzy had in spite of his 71 years and decay of body kept him young and if he could say so with out the touch of egotism absorbed his whole time and attention. He exhorted Bengalee residents to work hand in hand with the Punjabis for the uplift of the great province which had such a splendid past and which was rich with such immense potentialities.

THE FRANCHISE COMMITTEE,
Indian Members Entertained.

LAHORE, December 7

Speaking at a dinner at the Town Hall on Friday night, given by the citizens of Lahore in honour of the Indian members of the Reform Committee, Raja Sir Harnam Singh presiding, Mr. Surendranath Banerjee said he had great faith in the destiny of his country. He had been an optimist all through his life and had no grim dreams. He asked the audience to cherish optimism and dream and hoped that these dreams would be materialized with vast potentialities. He believed that the Reform Scheme was a distinct advance upon the existing state of conditions. It marked a definite gain. They should accept the gift and must work and appreciate for more. He agreed that he had no objection in admitting that the scheme was not adequate, but his advice to them was that they should accept it and claim for higher privileges. He had been fighting

The Battle of his Country

for the last forty years, and grown grey in the service of the Motherland. He would always take and accept the opportunity that was afforded to them. There was no difference of opinion between men of his way of thinking and the Indian National Congress regarding this point that a definite advance has been made. In the work of the Reform Committee they were receiving hearty co-operation from their English colleagues, especially from their President Lord Southborough.

Dr. S. p. u.

The Hon'ble Dr. Sapru said it was difficult for him to make any political speech and the political condition of India was just in the melting pot, but all were agreed to the ideal of the attainment of self-government to the fullest measure within the shortest time. Self Government was the

Birthright of Every Nation

and he did not think that it was a gift by England to India. It was their own thought, and he never questioned the sincerity of his other friends from whom he differed, and he recognized they were actuated with the highest purpose and best interests and it was a question of pace, and he put before them another phrase "Patience versus impatience." He asked that there had been numerous changes in the country since 1909 and to-day they were talking of Government as they had never talked before, and he said his was an ardent spirit, but he did not like to ask the smooth path of attainment. He made no secrets of his opinion. He would accept whatever is given to-day and go on striving for more to-morrow. He saw no reason why the Punjab should not attain self-government simultaneously with all other provinces. His province had amply justified their claims by their service to the war. They had done excellent service in the cause of education in the province.

Mr. At ad Ahmed Khan.

Sahib Zada after Ahmed Khan said that the dinner was a gift of the future united India. Indians had taken a major part in the war and rendered invaluable services to the Emperors. India was a golden land and if the British helped to lead India on the

Road to Political Progress

they would derive great benefits which they could never have from any other part of the Empire. Two things he said, were wanted, unity and peace. They should try to do their utmost to do away with all obstacles in the way to national progress. The dinner they had that night was not a communal dinner but a national dinner. There they had gathered together. Hindus, Muslims, Parsis and Christians on one table. They should try with their whole heart to make their country a united nation. They as members of the Reform Committee were helping to build up that edifice which was the goal of their aspirations—self-government within the Empire. He said Punjab was not behind any other province. Their brains though yet undeveloped and their hearts were full of life and they were quite fit to manage their own affairs.

United Provinces

**The Shaharanpur Special Tribunal
To Try the Kartarpur Riots Case.
Mr. Norton to Defend the Accused.**

The "Special Tribunal" which has been appointed under the Defence of India Act to try the accused in Katarpur riot will commence sitting on Monday the 9th. The tribunal consists of Mr Justice Tuddall, president, and Mr. Dala, I. O. S., District and Sessions Judge and Mr. Ross Alston, Bar-at-law, members. The prosecution will be conducted by Mr. Wallace, Bar-at-law Allahabad Government pleader and others while the accused will be represented by Mr. Eardly Norton, Bar-at-law Mr. Speers, the Hon'ble Mr. Radhakishen, Vakil and others. There are altogether over 172 accused and the number of witnesses will exceed one hundred. The trial will necessarily occupy a long-period. The case has arisen out of a disturbance during the last Bakrid in consequence of a large exception taken by the Hindus in Katarpur and neighbouring villages especially Norkhal for the sacrifice of the Moh-amedans during that festival. On the first day of Bakrid the riot was averted but on the second the riot took place and the accused had been arrested in that connection. It is alleged that a number of Moh-amedans were killed and Katarpur village was set on fire.

U P W r Journal.

To Continue Till Peace is Signed.

ALLAHABAD, December 7.
A meeting of the United Provinces Publicity Committee was held yesterday with Sir Harcourt Butler in the chair at which it was decided to continue the 'War Journal' on its present free distribution till peace was definitely signed. Some interesting details were given as to the immense circulation of the journal the last issue numbering 1,19,501 copies.

BEHAR, December 7.
The first convocation of the Benares Hindu University will take place on the 17th January 1919. His Highness the Maharaja of Mysore, Chancellor of the University will preside. His Highness the Maharaja of Sindia the Pro-Chancellor and His Honour Sir Harcourt Butler, the visitor will also be present. It is hoped that other ruling Princes who are persons besides the Maharaja Bahadur of Durbhanga, Vice Patron of the University will also be present. The College of Arts, the physical and chemical laboratories and the buildings for residences for students and staff are making fair progress. The work on which is to form part of the mechanical and electrical Engineering department will be ready in a month. The power plant and other machinery for equipping it has already been purchased or made. It is expected that the University will move to its new Home next year after July.

BANGALORE December 9.
Sir M. V. Sivaswamy who goes on six months' leave
hand over charge this evening to Mr. A. R. Bannerji.
I. C. S., in the absence through illness of Sirdar Kantaraj
Sir who has taken a month's leave. Sir Vivaswamy
it is stated, will spend a few weeks in Bangalore and then
proceed to Bombay.

Towards Peace.

(o)
(Reuter's Agency)

America

President Wilson's Arrival Delayed.

PARIS. — President Wilson has asked permission to delay his arrival. He will disembark at Brest on December 13th. Significance of President Wilson's Visit.

London, December 8. In the course of a speech at Rochdale Mr. Asquith agreed with the Premier's recent declaration of the subject of reparation. He emphasised the significance of President Wilson's visit as marking a new orientation in the world of politics. A practical beginning must be said, he made with the League of Nations before President Wilson returned. The best security against the dangers besetting the Peace Conference was the maintenance of an Anglo-American understanding.

60% of American Troops. Carried in British Ships.

London, December 8. The Shipping Controller in an interview said that sixty per cent of American troops had been carried in British ships. To do this every passenger steamer had been removed from the South African run with which trade was practically killed and all fast passenger steamers had been removed from Indian and Australian routes. Our consequent loss of essential imports exceeded one million tons. Dominions had borne the hardships of isolation without complaining.

Germany

Soldiers Demand Republic.

Herr Ebert's Attitude.

London, December 7. A telegram from Berlin says that at a meeting of the soldiers from the front a soldier announced that the Executive Committee of the Berlin Soviet had been arrested. A procession was thereupon organised and held a demonstration before the Chancellery demanding a republic with Herr Ebert as first President. When asked whether he would agree to this, Herr Ebert said he must first confer with the Government. He denounced the arrest of the committee and declared that the Government was not responsible for it. The committee must be released immediately.

Street Fighting.

A later message reports that the soldiers turned out with machine guns and general firing ensued in which sixteen were killed and fifteen wounded.

The Ebert Government. Substantial Support.

London, December 7. COPENHAGEN. — A message from Berlin states that four thousand officers and non-commissioned officers have resolved to establish a corps for upholding the Ebert Government.

Report Unconfirmed.

London, December 6. There is no confirmation up to the present of the reported Bolshevik outbreak in Berlin. On the contrary, an Amsterdam message from Berlin states that the Ebert Government has been greatly strengthened by the admission of a number of Guards Regiments from the front.

Bolshevist Coup-D'Etat Fails.

London, December 9. PARIS. — A telegram from Zurich says: Bolshevik Coup-D'Etat in Berlin planned by Liebknecht and Spartacus group failed pitifully. Government troops used their weapons especially machine guns ruthlessly. Liebknecht's forces who were also armed with machine guns and bombs were utterly routed and fled in disorder abandoning a great number of killed and wounded. Losses of Government troops were slight. Liebknecht has stated he intends, to rally his forces, so possibly fighting may be resumed.

Two Parties in Berlin

London, December 9. Situation in Berlin is not clear, but apparently there are two movements, firstly Spartacus attempt to seize power and secondly the movement by soldiers against Socialist extremists.

Returned Troops Demonstrations.

London, December 8. COPENHAGEN. — A telegram from Berlin says: Returned troops headed by officers with Imperial flags held demonstration in Munich demanding the evacuation of the National Assembly.

Germany Surrendering 2000 Aeroplanes.

London, December 8. The surrender of two thousand German aeroplanes is proceeding and it is expected that it will be shortly completed. 2110 officers and 56,694 other ranks, also 2752 civilians have been repatriated to Britain since the armistice.

The Peace Conference.

Ex-Kaiser's Trial Demanded.

London, December 7. Speaking to-day in Manchester, Sir John Simon contended that the Peace terms should include a German undertaking to produce the Kaiser before an International Tribunal.

German Press on His Extradition.

London, December 6. The "Lokal-Anzeiger" declares that Holland must emphatically decline to extradite the Kaiser to the Allies. The British speeches "re" demanding the Kaiser's extradition have created a great sensation in Berlin.

German Government's Attitude.

London, December 7. PARIS. — A Zurich correspondent states that the German Government has decided not to oppose the allied demand for the extradition of the Ex-Kaiser and the Ex-Crown Prince for trial in an Inter-allied court.

The Crown Prince.

Renounces Crowns of Prussia and Germany.

London, December 6. COPENHAGEN. — A message from Berlin states that a short document has been published, signed by the Crown Prince at Wieringen on December 1st, renouncing his rights to the Crowns of Prussia and Germany "due to me, owing to the Emperor's abdication or for other reasons."

Germany's Cash Reparation. Eight Thousand Millions Sterling.

London, December 7. The papers state that Mr. Lloyd George will announce to-day that the cash reparation demanded by Britain and the Dominions from Germany will be eight thousand millions sterling. The claim has been prepared by a Committee presided over by Mr. Hughes and including Baron Cuscliffe.

German Fleet Surrender.

"Hercules" Arrives at Wilhelmshaven.

London, December 7. COPENHAGEN. — The "Hercules" and a destroyer flotilla have arrived at Wilhelmshaven.

British Squadron at Wilhelmshaven.

London, December 7. AMSTERDAM. — The "Rheinische Westfälische Zeitung" states that a British squadron under Admiral Browning arrived at Wilhelmshaven on the 4th, but owing to fog anchored in Schilling roadstead. Admiral Browning sent a wireless message refusing to negotiate with the Soldier and Worker's Council.

German National Assembly.

Date of Elections.

London, December 6. The German National Assembly Elections are being held on January 15th.

Gold Sent to Ex-Kaiser.

London, December 7. The "Waser Zeitung" says: — The President of the Soldiers' Council at Hamburg positively declares that he knows that twenty bags of minted gold have been despatched to the Ex-Kaiser.

Bavarian Elections.

Date and Conditions.

London, December 7. AMSTERDAM. — A telegram from Munich says that the elections to the Bavarian Diet will be held on January 12th. All male and female subjects who are over twenty are allowed to vote and any male or female Bavarian aged at least twenty-five can be elected.

Germany on the Verge of Famine.

Austria's Situation Even Worse.

London, December 6. A German official note states that Germany is verging on famine. The bread ration will not exceed eighty grammes daily after the middle of February. The situation in Austria is even graver. Vienna is without coal, and very shortly railways will have to cease working and the streets will be in darkness. It is estimated that the food supplies will not last beyond December 31st.

W. German Players' Union.

London, December 6. The West German Players' Union has prohibited affiliated Unions to play football with the Armies of occupation.

General Von Buelow Dead.

London, December 6. PARIS. — A message from Zurich states that General Von Buelow, who formerly commanded in the Lens-Cambrai sector, is dead.

France

Entry into Cologne.

London, December 7th. — The British have entered Cologne.

Date of Entry.

London, December 8. A British communique says our advanced troops entered Cologne on the night of December 6th.

Further Advance.

Present Line.

London, December 5. A British communique says: — Our troops continuing their advances have reached the line of Rheinsach, Weiler-West Berghem and Wavelnughoven.

Across the Rhine.

Mr. Lloyd George speaking at Leeds announced that the British army was now marching across the Rhine.

Suburbs of Dusseldorf Occupied

London, December 6. AMSTERDAM. — A message from Dusseldorf states that the Belgians have occupied the suburb of Dusseldorf on the left bank of the Rhine.

The American Advance.

Mayence Entered.

London, December 6. A message from Neuwed states that the Americans have entered Mayence.

The French Advance

London, December 5. PARIS. — Havas Agency states: — The French have already occupied Alsace Lorraine and they will advance to Mayence, 70 miles from the Alsatian Frontier. Their bridgehead includes Wiesbaden, Hamburg, the greater part of Frankfurt, and Darmstadt.

Advance Continues.

London, December 7. A Belgium communique says: — The advance in Rhenish Prussia continues. The Belgians have occupied the left bank of the Rhine at Neuss and have occupied Gladbach and Heilbach. Quiet prevails.

Re-Occupied Territories.

Enthusiastic Welcome to Royal Party.

London, December 7. The King and Prince, on their visit to the First Army, were welcomed at Mons and Valenciennes and many other towns, receiving an ovation from the troops and inhabitants.

The Belgian Communique.

London, December 8. The Belgian Communique says: — Our cavalry division has reached the Rhine and occupied Neuss and Crefeld. Infantry has reached the line of Wasenberg Bani Jackernath.

Influenza in France.

Notable Increase.

London, December 5. PARIS. — Havas Agency states: — A notable increase in the influenza mortality is recorded. Last week there were 184 deaths in Paris and Lyons. Many fresh cases have occurred, and there is a run on hospitals.

London, December 9. PARIS. — Sixty-eight were killed and 151 injured in a collision between a leave train and another train in the station at Lothans.

The Allied Conference.

London, December 5. PARIS. — Havas agency states: — An official statement was issued on Tuesday night, stating that the Allied Conference was held in London under the presidency of Mr. Lloyd-George, Colonel House being prevented from attending by illness.

British Imperial War Council. French & Italian Delegates Attend.

London, December 5. PARIS. — The final sitting of the British Imperial War Council was attended also by delegates from France and Italy. Their work in London being finished M. Clemenceau, Signor Orlando, and Baron Sonnino are rived in Paris on Wednesday evening.

Schools and Offices Closed.

London, December 5. PARIS. — Havas Agency states: — Paris to-day welcomes the Sovereigns of Belgium. The schools and public offices are closed.

Great Britain

Labour Must Oppose the Government.

London, December 7. Speaking at a meeting in Glasgow, Mr. Ramsay MacDonald said that Labour must be in official opposition to the Government which was no coalition, but rampant reaction. Mr. Robert Smillie said: — If 300 Labourites were returned, they would invite the help of the Sinn Feiners.

Premier's Leeds Speech.**Defence of his Administration.**

London, December 8.

Mr. Lloyd George's speech at Leeds was devoted to a defence of his two years' administration. The Premier referred to the hesitation, delay and nervousness of the Government at the end of 1916. There was, he said, no scruple for the chief place when the Government fell for all were anxious to pass it on to someone else. The business of the Government was most successful and justified the side show in the Balkans, Palestine and Mesopotamia. The Premier declared that these two years had been more fruitful in progressive legislation than any during the last half century.

German East Africa.**Indian Association's Resolution.**

LONDON, December 6.

The Indian Association at Nairobi has passed a resolution that German East Africa should be reserved for the Indian colonisation under the direct control of the Government of India.

Settlement Arrived At.**Railwaymen's Demand Conceded.**

LONDON, December 6.

The Railway trouble is now settled. The Board of Trade has conceded that the railwaymen's demand for an eight hour day is applicable to all railway wage-earners in Great Britain and Ireland, numbering half-a-million. The new ruling comes into force on February 1st. The existing conditions of service will remain unaltered pending the decision of the Committee to be set up as soon as possible to review the wages and other conditions of service of railwaymen in Great Britain. Mr. Thomas declared the settlement eminently satisfactory and a good augury for the future.

Another British Vessel Sunk.**Strikes a Mine.**

LONDON, December 6.

The Admiralty announces that the "Cassandra" struck a mine in the Baltic on December 5th and sank. Eleven of the crew are missing.

New Type of Light Cruiser.

London, December 7.

The "Cassandra" which struck a mine in the Baltic and sank was a new type of light cruiser.

LONDON, December 8.

COPENHAGEN.—Three British Cruisers and nine destroyers have returned to Copenhagen from the Baltic.

Women and Industrial Employment.**Lady Rhonda's Representation.**

LONDON, December 7.

Lady Rhonda, on behalf of the Women's Industrial League, has memorialised Mr. Lloyd-George on the subject of the claims of women to the freedom of industrial employment. Mr. Lloyd-George replied that when the pledges to the Trade Unions were fulfilled women would find ample scope, and that no discrimination would be made against women in the new industries. He supports the principle of equal pay for equal output.

Cotton Strike in Lancashire**Question of Wages.**

London, December 7.

Effort to prevent the cotton strike in Lancashire have failed. A hundred thousand operatives have come out to-day on a question of wages.

Mr. Cecil Chesterton.

London, December 7.

Mr. Cecil Chesterton has died while serving as a private in France.

LONDON, December 4.

The death is announced of John Percival Bishop of Hereford.

Russia**Prince and Princesses Murdered.**

London, December 7.

STOCKHOLM.—A telegram from Petrograd states that the Terrorist Commission at Mohileff alleging that a counter-revolutionary plot had been discovered murdered fourteen persons including Prince Erik and his two sisters also the Prince and Princess Svatopolkmiraki.

Revolution in Ukraine.**Polish Troops Occupy Brest-Litovsk.**

London, December 7.

COPENHAGEN.—Polish troops have occupied Brest-Litovsk also the districts south of Lemberg, defeating the Ukrainians.

Jewish Victims at Lemberg.

London, December 7.

STOCKHOLM.—The Jewish Press Bureau states that hitherto 956 victims of the pogrom have been buried at Lemberg. It is impossible to estimate the number buried in the ruins of houses and synagogues.

General**Sweedes in Russia Advised to Return.**

LONDON, December 8.

STOCKHOLM.—The Swedish Government has recalled Consular and Diplomatic Representatives from Russia

except two officials of the Legation. Swedish Government has also withdrawn the privilege of dispatching and receiving consulars from M. Vorovsky, Soviet Government's representatives at Stockholm because he has abused the privilege by importing Bolshevik literature from Russia. Government has suggested that M. Volowski and other Soviet members of the Legation should leave Sweden and Sweedes in Russia have been advised to return.

London, December 8.

GHEENT: Sparks from an engine exploded a bomb which had been hidden by the Germans, ten were killed and several injured. There was considerable damage.

Attempt on President of Portugal's Life.

LONDON, December 6.

LIBSON.—An unsuccessful attempt has been made on the life of the President.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Delhi**From Bagdad to Delhi by Air.****Aeroplane to Land at Karachi.**

KARACHI, December 7.

A large Handley-page aeroplane which recently arrived at Bagdad from Damascus and Cairo is expected to land at Karachi about two o'clock to-morrow (Sunday). The machine is expected to leave Chahba about 490 miles away in the early morning carrying some five travellers namely, General Salmond, General A. Borton, Commanding Palestine Brigade of Royal Air Force, Captain Ross Souta and two air mechanics.

To Reach Delhi on Wednesday.

ALLAHABAD, December 8.

The aeroplane is expected to reach Delhi on Wednesday next. The aeroplane left Cairo on the 13th November and arrived at Damascus on the same day and at Bagdad on the 1st December. The route now being followed is Basra, Bushire, Bunder Abbas, Charbar and Karachi. It is expected that General Salmond will arrive at Karachi to-morrow and will leave that place for Nasirabad for Delhi. A distance of 230 miles will be made on Wednesday morning. The aerodrome which has been built at Delhi for the accommodation of the plane is situated at southwest end of the New Cantonment.

The Hindu Sabha.**Resolutions on Bakrid Riots and Kindred Subjects.**

DELHI, December 7.

Dewa Ratna Sharma, Secretary, All-India Hindu Sabha writes as follows from Delhi, under date 3rd December.

A largely attended meeting of the Council of All-India Hindu Sabha was held at Saharanpur on the first December. Rai Bahadur Lala Kedari Nath M.A., retired District Judge Delhi presided. A number of resolutions were passed in connection with the Katarpur Bakrid riot case in which nearly 200 Hindus including Municipal Commissioners, Government servants, heads of religious orders, Sradars of Pandas and bazar Chowdhris are under arrest. The council expressed its great dissatisfaction at cow sacrifice being sanctioned at a place where it was prohibited before and which is situated so near the Hindu sacred places of Hardwar and Kanak and that Mohammedan police subordinate officers implicated and accused in the case being allowed to conduct investigation in spite of the protests of the Hindus. The council further expressed its surprise and regret at all Hindu Honorary Magistrates of Hardwar and Imulapur being suspended and all responsible Hindus of the vicinity being deprived of arms before any enquiry whatever was instituted in the case. It also expressed its regret at the refusal of the provincial Government to reconsider its decision to try the case under the Defence of India Act. It was decided to lay before the Viceroy the grievances of the Hindu community with regard to cow killing in general and this case in particular, and to appeal to the public to relieve the acute sufferings of the Hindu women and children of Natarpur whose houses have been burnt, property looted and breadwinners arrested and who are wandering about unprotected and to help the defence in the proper conduct of the case which begins on the 9th December before the special tribunal. Babu Jyoti Swarupa Vakil of Dehra Dun was appointed Secretary and Messrs Bhagwandass and Company of Sharapur and Dehra Dun treasurers of the Relief Fund committee which was formed at the meeting. More than a thousand rupees were promised on the spot for the relief of the sufferers. Proceedings lasted for nearly four hours. The meeting dispersed after disposing some more items on the agenda and with a vote of thanks to the chair.

Calcutta

CALCUTTA, December 7.

Applications for war bonds through post office received up to November 23rd number 1,11,565 for a value of Rs. 3,17,59,650.

CALCUTTA, December 8.

The Hon'ble Maharajadhiraj of Burdwan, Executive Member of the Bengal Council who underwent an operation sometime ago has now nearly recovered and is convalescent. The Maharaja will entertain His Excellency the Viceroy and Lady Chelmsford on the 17th.

All restrictions on the movement of vessels in the port of Calcutta in consequence of war measures are removed.

His Excellency Lord Romaldshay presided this evening over the centenary celebration of the Serampore College and said he was able to commemorate the occasion by announcing that the Government are in a position to make a capital grant of one lakh of rupees towards the general development of the work of the high school and University College.

Bombay**Tuberculosis Sanatorium at Parel****Bombay,****Opened by the Governor.**

BOMBAY, December 8.

The opening ceremony of the Tuberculosis Sanatorium at Parel, Bombay, was performed last evening by H. E. Lord Willingdon. Dr. J. A. Turner in giving a history of the Anti-Tuberculosis League which is responsible for the institution said that the league was inaugurated at a public meeting at the Town Hall on the 3rd April 1913 when Lord Sydenham presided, and was called King George V. Anti-Tuberculosis League. Subsequently His Majesty became its patron. After describing the activities of the League he said it was felt that a sanatorium for early cases of tuberculosis was absolutely necessary. With this view he prepared an appeal and sent it to the principal citizens and public bodies and the result was a generous donation of Rs. 2 lakhs by the Western India Turf Club. On an appeal having been made to the Local Government and the Municipality the former sanctioned a grant of Rs. 25,000 for additions and equipment and increased the annual Government contribution from Rs. 10,000 to Rs. 15,000 towards the maintenance of the League while the latter gave a sum of Rs. 25,000 and raised the yearly contribution from Rs. 10,000 to Rs. 20,000. Whilst thanking the Turf Club the Governor and the Municipality for their generous response he regretted that rich citizens of Bombay generally remained unresponsive.

Dr. N. H. Chivsky said.—The scope and object of the institution which Your Excellency is about to declare open are threefold. It is proposed to have a sanatorium for early cases, an open air school for tuberculosis children and a hospital for advance cases. It was intended to make provisions for 50 beds but looking to the abnormal inflation in the cost of materials etc., the committee decided to begin with twenty beds and to work up the institution to the full strength on the termination of the war which has now so happily ended. The committee deputed one of its medical officers, Dr. Constancio Coutinho, to visit Bhowali sanatorium in Kumaon Hills in the United Provinces where he had been able to gather much practical information on the working of the sanatorium through the kindness of Col. Cochrane and his assistant Dr. Kacher and Matron Miss. Gidara was deputed to visit Madanapalli sanatorium in southern India where she had been able to gain an insight into work of another sanatorium located in a warm climate. The institution will thus have the benefit of the knowledge acquired at two different institutions so widely apart. It would be possible to adopt therefore such methods of treatment as are suitable to Bombay and special local conditions. The total outlay of the sanatorium is estimated to exceed Rs. 3 lakhs which will be met from sources named by Dr. Turner and supplemented by the funds of the league. The main building is devoted to sanatorium and hospital purposes and the garden and terraces will provide necessary open air exercise for patients. All other buildings have been newly constructed to meet adequate requirements.

His Excellency's Words.

His Excellency said the first time he was introduced to the most important duties of health officer was when he laid the foundation stone of a sanitary institute in Princess Street which had as they all know a dispensary for this particular disease of tuberculosis. Referring to the generous gift of the Western India Turf Club His Excellency said they had on many occasions since he had been Governor of the presidency come forward and helped them in that good work and he expressed the hope that long might they continue to do so. He was delighted to feel that his Government and the Municipality were always co-operating to do right the thing and had contributed generously to make the sanatorium a success. He felt that those who were responsible should take more interest in seeing the prevention of the disease of tuberculosis. They knew the living conditions of people in many parts of the country and working condition of the people in some parts of the city were not anything so satisfactory and desirable. So far as living conditions were concerned, he had seen some conditions which were a disgrace to them. He urged most strongly on all those who were great employers of labour to realise that there was a human side of the position and after all labour was a very human being. There were employers of labour who were taking necessary steps and then he thanked profoundly for realising the situation but two others he would say that good effect in future on health of their workmen would add efficiency to their work in whatever particular condition it might be. In future years they would realise this situation. They would all realise the human problem that a labourer was worth his toil, that there ought to be a spirit more of co-operation between capital and labour than was at present, that capital should realise that it should help labour, that it should produce more profit and that labour should be given an opportunity of co-operation and taking more interest in the work.

Lady Willingdon then planted a palm in commemoration of the ceremony and made presentation to the contractors of the building. Lord and Lady Willingdon were then given a souvenir in the shape of a silver bowl of the occasion. They inspected the building and unveiled a bust of the King Emperor presented by Mr. Pangam of Sawantwadi.

PUNJAB**Punjab Legislative Council.**

LAHORE, December 7.

At a meeting of the Punjab Legislative Council at the Government House to-day the Simla House Act Amendment Bill and the Punjab Municipal Act Amendment Bill were passed. After the meeting five members of the Finance Committee were elected for discussion of the annual financial statement.

సమకాలికాభిప్రాయములు

స్వయం నిర్ణయము.

మానవుల వికృతత్వము, పరస్పర సహకారమువైనగాక, జీవుల వికృతత్వమే ఆధారపడియున్నదని చెలిసికొనవలయును. మానవులందరు ఒక్క ఆత్మయొక్క భిన్నరూపములని మృదయము చేసికొనినప్పుడే “స్వయం నిర్ణయ మూత్రము” తాత్పర్యవహారములయందుకూడ వ్యక్తమగుటకు దగుమాత్రము తేర్చును. అప్పుడు ఏమానవుడును, ఏజాతియు అన్యజాతికాదని దృఢపడును. జనకుడు పుత్రునివైనను, పుత్రుడు త్రీవైనను, పాలకుడు పాల్యులవైనను, రాజ్యము ప్రజవైనను, శిరంతుక ప్రభుత్వమును సాగింపజాలరు. బాలరక్షణము కేవలము తలిదండ్రుల యనుమతినిబట్టికాక, బాలర స్వభావతలమును బట్టియే గలపడును. త్రీలు, పురుషుల భోగ్యవస్తువులను ప్రాచీనదుర్భిప్రాయమంతరించి, వారీయమను పూర్వమైన మానవవిగ్రహము దోష్టకమగును. ప్రజలు, రాజుల నిగ్రహాగ్రహములకు బాల్పడు బానిసలను దురాశయముపొయి, ప్రజాస్వామ్యంతర్గతమగు పరిపాలనావిధానము బ్రతిష్ఠితమగును. ప్రజ కేవలము ప్రభుత్వమునకు దాస్యమునల్పు పౌరభావమునంతరించి పాలక పాల్యుల అంగగోభర్తము గమనింపబడును. సంఘము వ్యక్తిని బంధించియుండు అధికారమును త్యజించి, వ్యక్తి సమిష్టం పరమైకత్వము సాధించును. ఒక్కజేతము అన్యజేతములను స్వాధీనము చేసికొని సామ్రాజ్యాధిపత్యము తగ్గుమయి, ప్రతిజేతముయొక్క విశిష్ట సంబంధమును సంగ్రహించు అంతర్జాతీయ సమైక్యతను సిద్ధించును. అంతియకాని, స్వయం నిర్ణయమనిన ఏనాటిని ప్రభుత్వములో సమాజేమై చేసికొను సంధిమెరుకులే సాధ్యమగునది కాదు. అహంకారము వ్యక్తియందంత స్ఫుర్తకును, అనైకత్వకునుగారణమో, సమిష్టియందుకూడ జాతీయాహంకారము ఉపగ్రహమేతువు. ఇతరుల భాగ్యమునందే తన భాగ్యము, ఇతరుల అభ్యుదయమునందే తన అభ్యుదయము, ఇతరుల మోక్షమునందే తన మోక్షము చేపూర్వకమైన అనన్యస్వభావమునందే “స్వయం నిర్ణయ” మూత్రము సందేహిత లోకమును గల్యాణవంతముగను అత్యుద్ధామముగను జేయగల్గును. నిజముగ ఆత్మకును, బయటకుండు ప్రకృతికిని విరోధము లేదు. ఏది ఆత్మక ఆత్మకృతమై యున్నదో అదియే బయట అసంఖ్యాకమగు నాయుపాయములగు భూతజాలమై వెలయుచున్నది. “సర్వాణిభూతాని ఆత్మైవాభూత్” ఆత్మ అన్విశ్రీయ వస్తువు. అన్విశ్రీయే భిన్న భిన్న వ్యక్తులయందు భిన్న భిన్న స్వభావములతో భిన్న భిన్న గతులతో విలసిల్లుచున్నది. లోపల వికృత, బయట వైచిత్ర్యము. అంతరంగమున ఏకత్వము, బహిరంగమున నానాత్వము. మానవు లెల్లరు ఒక ఆత్మతోనే ఒక్కటే విధుడును పోతఁగఁగవలసిన జేయజూచుట ప్రకృతి విరుద్ధము. కావుననే స్వయం నిర్ణయము. — (కృష్ణా పత్రిక).

కొంతకాలము నిర్బంధితులగు నుండి ఇటీవల విడుదల అయిన రదక జేతుగారు విడుదల అయినప్పటినుండియు ప్రజలయందు అసంతృప్తిని కలుగజేయుటకు ప్రయత్నించుచుండే సని ఎవరో నేరమును ఆరోపించుచున్నారని విని అన్యుడి వాస్తవముగాదనియు అట్లు అన్యాయముగ నిందమోపుట సమంజసము గాదనియు ఖండించుచు, ‘రంగుకాటైమ్మ’ పత్రికకు ఈయన జాబు నంపిరి. నిర్బంధితులకు జాగ్రత్త బెట్టు అధికారులు నిర్బంధితులకు చాల క్రూరముగ జూచిరనియు తప్పుడుసాక్ష్యమును తయారుజేసి రనియు మున్నగు నేరములను ఆరోపించి అతితీవ్రముగ దీర్చుచు నేరములను ఆరోపించిరి. నిర్బంధనాసములను కలిగిన ఘోరఫలితములను మనము యోచించక పోయినచో ఈ నిర్బంధనాస మంతయు ఒక గొప్ప వినోద మని చెప్పవలసి యుండునని వ్రాసిరి. నిర్బంధనాసములను సర్ రెజిస్టర్లు క్రాడకుగారు విముక్తల జేయ నిశ్చయించి సర్ వాక్సోర్టర్లు బట్టరుగారు వీరి నందరిని ప్రవాసమున కంపుడని ఆజ్ఞాపించుట ఏమియు బాగులేదని తెలియజేసిరి.

నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య:— నిర్బంధ ప్రారంభవిద్య నలువరుగులకు సంఖ్యాపరిగణనమునకు కరాచీ మ్యూనిసిపాలిటీవారు ప్రయత్నించిరి. వీల్లలను పూనాకును పెద్దవాండ్రను యుద్ధమునకును పంపుట కీ పరిగణనము ప్రారంభమైన దగు నదంతలవలన కొన్ని పేటలలో వీడలు వివరములను తెలుపరైరి. కొందరికి నిర్బంధవిద్య యనిన అసంగీకారము కూడ కలదు. వీరివలన విశ్రేణిజలు వని మానివేసిరి.

డిప్యూటీ తహశీలుదారులు

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

ప్రాచీనసరి డిప్యూటీ తహశీలుదారుల నియోజన విషయమున దొరతనమువారి క్రింది విషయములను ప్రకటించుచున్నాడు:

ప్రాచీనసరి డిప్యూటీ తహశీలుదారుల నియోజనము టకుగాను దొరతనమువారి తేర్చుచిన నిర్ణయసంఘము నవంబరు 29 వ తేదీనా డిక్రిందియుత్తరమును వ్రాసియున్నాడు.

సంఘవారి యుత్తరము

ఆగష్టు నెల 2-వ తేదీ ప్రభుత్వమువారి నెం 2848-వ యుత్తరపు ప్రికారము పొందెనరి డిప్యూటీ తహశీలుదారుల ఉద్యోగములకు సమర్థు లని మేము నిర్ణయించిన 12 మంది దరఖాస్తుదారుల పేర్లను పంపుచున్నాము. దరఖాస్తుదారుల జాతి, మత, భాషలను పట్టిగాక, వారి సామర్థ్యములను బట్టి యోగ్యతలను బట్టి తరుపగా వారి నాయులను ఉదహరించి యున్నాము.

మాకు వచ్చిన దరఖాస్తుల మొత్తము 114. ఉత్తరపున నుదహరింపబడిన ప్రకారము సరియైన యోగ్యతలలేని వారివద్ద నుండిచ్చి దరఖాస్తులు 17. వ్రాసు 3 (డి) (ఎఫ్) (జె) ల ప్రకారము దరఖాస్తులతో యోగ్యతాపత్రములను బంపినవారు 10. మిగిలిన 87 దరఖాస్తుదారులలో 7 గురు సంఘమువారివద్ద చోజరు కాలేదు. అందులకు నేము పరిశీలనలను దరఖాస్తుల సంఖ్య 80.

మే మిక్రిందివారు యోగ్యతలను తగినవా రని నిర్ణయించితిమి.

- (1) కే. రామకృష్ణరాజు (2) క రాజరత్నము (8) జె పొన్నయ్య (4) రమేష్ చంద్రరాధా (5) కె. జేకాచారి (6) సయ్యు అబ్దులు ఖానరు (7) టి. నుందర రాజు (8) డి. ఆర్. స్వామి పిళ్ల (9) ఎం. రంగప్ప బంగర (10) టి. ఎన్. అవలెప్ప పిళ్ల (11) షేఖ మహమదు ఇస్మామిలు (12) క లక్ష్మీవరసినారావు

ప్రభుత్వమువారి ఆర్డరు.

దొరతనమువారు వై యుత్తరమును చదివి యిక్రింది యుత్తరపు విచ్చిరి.

ఈనెలకుగాను ప్రత్యేకింపబడిన ఆరుగురు ప్రాచీనసరి డిప్యూటీ తహశీలుదారుల స్థానములందు, సంఘమువారు సూచించిన మొదటి యాదగుని నియోజించుటకు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానించుచున్నాడు.

దొరతనమువారి రింకను మూడుఫలములను ప్రత్యేకించి, తరువాతి ముగ్గురిని ఆ ఫలములందు నియమించి తీర్మానించుచున్నాడు.

గవ్వ మెంటు సర్వీసునకు కావలసిన సామర్థ్యములు వారికిని గలవని వైద్యసంఘమువారు అభిప్రాయపడిన తరువాత నే, వారిని యోగ్యతలందు దొరతనమువారు నియమించుట రివిన్యూబోర్డువారు, దరఖాస్తుదారులు ఏయేజిల్లాలలో ఎంతకాలము వరకు కేటాని పొందవలయునో నిర్ణయించ దొరతనమువారు కోరుచున్నారు.

సముద్రయానము

చెన్న పురి దొరతనమువారి విషయములను ప్రకటించుచున్నాడు:— సముద్రయానములను తగ్గించుటకుగూర్చి హిందూజేత దొరతనమువారు నవంబరు 29 వ తేదీని ప్రకటించిన ప్రకటనము ననుసరించి ప్రయాణనిర్ణయార్థము యూరోపునకు ప్రయాణము చేయబోవు వారందఱును మెంటు నే నుదరాను దొరతనమువారి హోము డిప్యూ మెంటు కార్యదర్శి (ఫోర్టు మెంటు జార్జి, నుదరాను) గారికి మెంటు నే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. ఆదరఖాస్తులందు ఈ క్రింది విషయములను తెలియబరుప వలయును

- (1) ప్రయాణికుల వివరములు (2) వారు ప్రయాణము చేయ నించిన తరగతి. (3) వారి కెక్కుడు అనుకూలముగ నుండు మార్గము; స్త్రీయరు. (4) వారు ప్రయాణము చేయనించిన తేదీలు. (5) వారిదివరకే స్త్రీయరు కంపెనీలో తన పేరును రిజిస్టరు చేసినది, లేనిది (6) రిజిస్టరు చేసిన యెడల నా కంపెనీలు వారి కెంతకాలమువరకు గడవు నిచ్చి నది. (7) వారికి ముందుగా నేల అనుమతి నీయవలసినదియు, ఆగోగ్య విషయమున వైన సర్టిఫికేట్లు దరఖాస్తుతో నంప వలయును.

ఈయేర్పాటులు తాత్కాలికము లని తెలిసికొనవలయును. రహదారి నిబంధనలలో వీటివలన నెట్టి మార్పులును గలుగవు. అందులకు హిందూజేత దొరతనమువారి ఈ సూతనపు ఏర్పాటులు అమలులోనికి వచ్చులోగా జరిగిన ప్రయాణపు ఏర్పాటులను విశేషముగ బాధించవు.

వృత్తాంతములు

సామ్రాజ్యకాసన నిర్మాణ సభయొక్క సమావేశము డిల్లీనగరమున ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీనాడు జరుగగలదు.

బొంబయి ఉత్తరకాలాధ్యక్షుడు జాక్ గ్రిఫిథును గారు మృతికొనిరి. ఈ కళాకాలకు ప్రధమాధ్యక్షుడు ఈ యన.

పారిశుధ్యపరిశోధనము:— శానికాలమున పారిశుధ్య పరిశోధనమును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఈ నెల 19 వ తేదీని ఢిల్లీనగరమున పథ జరుగును.

మెయిలుస్టీచరు:— గతనెల 2-వ తేదీని జాంబాయి నుండి బయలుదేరిన చుప్రానా ఈ నెల 5-వ తేదీ గురువారమునాడు లండను నగరమును చేరెను.

సర్ హార్మన్లుబట్ల:— 5-వ తేదీని వీరు అలహాబాదుకు వచ్చిరి. చాలమంది బట్లరు గారిని సందర్శించిరి. బట్లరుగారు కాల్యునుపాతకాలకు కాయస్థా పాతకాలాధ్యక్షులను చూచిరి.

నేటి సాయంకాలము కట్టు నందలి యుద్ధవైదీల మూడవపార్టీ బొంబయికి జొంగ్లూస్టీచరునందు వచ్చెదరని జాంబయినండి వచ్చిన తంతువలన తెలియుచున్నది.

రాజప్రతినిధి ఢిల్లీనగరము నుండి నిన్నటిదినము నడలి సంచారము వెడలివారు. కలకత్తా మున్నగు ప్రదేశములను దర్శించి జనవరి 8 వ తేదీనాడు మరల కచ్చెదరు

ప్రభుత్వమువారి సర్వసేనావిపలిగాను భారతవర్షము యుద్ధ మారంభమైనదిగ ఇతివరకు ఎంత సహాయము చేసినది తెలుపుచు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారి కోకయుత్తరము నంపియున్నాడు

కలకత్తాయందు 1920-21 సంల మధ్య అభిలషారి క్రామిక ప్రదర్శనము నొకదానిని జరపుటకు మానసియులు ప్రాస్తుకార్తరుగారు ఇకకొందరు ప్రయత్నములు జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

విల్లింగ్డును స్మారక చిహ్నానికి వై జాముగారి విరాళము:— విల్లింగ్డును ప్రభుదంతలపట్ల వై జాముగారికి ఘన మైత్రి యను గౌరమును కలిగియుండుటచే అదంపరుల స్మారక చిహ్నానికి వై జాముగారు 25 నెల రూపాయలకు నంపె.

మొనూరు విద్యాకాభిధికారి:— మొనూరు విద్యా కాభిధికారులు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు జనవరి 2-వ తేదీనుండి పక్షముడినములు వెలపు పుచ్చుకొండకు, రెడ్డిగారి స్థానమున సహాయవిద్యాధికారులు బి.దాసప్పగారు తాత్కాలికముగా నియోజింపబడిరి.

జేతరత్నక వైద్యము:— యంతు జేతరత్నక వైద్యమునందు క్రొత్తవారిని చేర్చుకొనవిషయమును ఆలోచించు చున్నారనియు, క్రొత్తసభ్యులు దొరతనమువారికి జేతరత్నకవిషయమున చేయ బోవు సేవాకాలము చాలవరకు తగ్గింపబడుననియు పయొనీరుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లాహోరు నగరమునందు సమావేశమైన ఫ్రాంసెసు కమిటీవారు కాంగ్రెసు కమిటీ పక్షమున అబ్దుర్ రుహ్మపు సంపాదకులు మాలికు బరకతాలీగారిని, స్త్రీప్రాతినిధ్య విషయమై భారతీ స్త్రీ మహాసంఘటి వక్షమున స్త్రీయతి సరళా జేవి చాథురాణిగారిని ఆహ్వానించి, వారి యుద్ధముడే సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి

కార్పొరేషను యోగ్యతలు - వెల్లింగ్డును స్మారక చిహ్నము:— బొంబాయి మ్యూనిసిపలు బంట్లోరు లండనును పురమందిరమున సభజేయుటకు పెక్కిపురారిని కోరుటకు కాభిధికారుల ప్రోత్సాహమున విజ్ఞప్తిని వ్రాసుటకు లేఖనల నడిగి రని తెలియుచున్నది. బొంబాయి పౌరులపక్షముననే వారు దీనిని జరుపవలెనని రని తెలియుచున్నది. దీనికి ప్రోత్సాహకు లెవరు అగి యొక తీర్మానమును ఈ నెలలో బడుగు కార్పొరేషను సభలో ఎన్. డి. నవల్కురుగా రుపపాదించెదరు

సిద్ధాది సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీలగునెడల వేలువేలు భాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యియ్యబడును. కాబట్టి యువవిలేఖక మహాశయులు యథా ప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరు నెల లోపల పంపిపై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన మునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 2-8. 100-కి రూ. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, పెండ్లకలలో గాని, లోచర్మములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని శేదములబట్టి తామరలోను లేదు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—చురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసికారుట, పెండ్లకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా తేలి కేరీరమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల ఏర్పడును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము :—1. మందు లోచర్మములోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనండ్రిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

అమృతాంజనము

అమృతండ్రిపో ధనా సీసా 1-8 వెల 0-8-0

విలసిల్లుట మామూలు. లోచర్మములలోని పొక్కులను వాయువు పోల్చి పోగొట్టుట మనాభివృద్ధికి యును. ప్రత్యేకముగా ముండునగిరి

అమృతాంజనం నొప్పులకు దివ్యామృతము

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు

మా తేలుమందు అన్నిమందుల కంటె

మిక్కిలియరుకుగా పనిచేయును. వెల 0-8-0.

అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు

మీ కవసరమయినచో

యెల్లత్రాసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని ననులను గురించియు, ఉత్పత్తి, ఇనుపవాసనలు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కొదములుగా పొందుట్టి ఇనుపరేకులు ఇంకిను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని వివరములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిపందర్బముల సలహా వాడవలసివచ్చును. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటగోరు కొరి నెలటినే వాటిని ప్రకాలములో ధరభరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు పొందినవారు.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ

శాల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, లవాలపల్లె నెం 38కి రు.

389

మదరాసు

(ప్రై వేట్ కార్పొరేషన్ గోరసప్పూరు ఈ వ్యక్తికేయి ఈ క్షేత్రమున గోరుచున్నారు.)

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్
బహుమానముల సనేకములను గడించిన
శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి
గ్రంథములు

అమృతవతి

ఆత్మభక్తమైన నవల. నవరసము లొలుకుచుండును.

వెల 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

ఆతారపురుషు డగు నీతినిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహర

ముగ రచింపబడినది. చక్కనికైతి. మంచి అచ్చు. వెల 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలఁము,

1154

తంబు శెట్టి పిల్లి, మదరాసు.

శ్రాద్ధపు ధోవతులు

(బ్రాహ్మణాథము చేయువారలకు ఇయ్యవల

సిన మంచి వెడల్పుమార్లుగల సన్నని పట్టుఅంచు

ధోవతులు 12-6 అ యెప్పుడును తయారు గ

నుండును. వెల రు. 7-8-0.

సన్నని పట్టుచు చీరలు

విశేష శ్రీలక్ష్మ ఉపయోగమైన సన్నని పట్టు

అంచు 17 మార్లుగల చీరలు మా కద్ద తయారుగ

నున్నవి. వెల రు. 7-4-0.

The Swadeshi Industrials, Ltd.,

962

Conjeevaram.

కారవాంబ :— ఇది శ్రీభక్తభోధిని మను శాసితము. ముద్రాపడినాకావ్యాసముని, 1 తంబు శెట్టిపిల్లి, మదరాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకాదుహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పక్షపాదు

చరికింపుడు.

(ప్రతి తత్వరచనను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించ

బడుచున్నవి.)

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింఘా,

మలియన్డేస్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాక్రికా, మన్మథ

(ప్రతీకములవారు కూడ నీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించి

చున్నారు.)

మహాభాగము "ఒకేయిక లోకాదుహార" కస్తూరి

మాత్రల సీసా మీయింట నున్నయెడల, మాటికి వైద్యుల

సమయానును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును

కీలము, కీలవారము, అక్షరము, పార్శ్వవారము,

జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము నొప్పి,

బలహీనత, అశారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము,

చిన్న బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు

ననేక రోగములను, ఈ సిద్ధాంతము సేవనచే వాక్చర్యముగా

పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యులలో నశకవిధము లగునట్టియు మరయోగ

కములకు కర్మాటక మాలికలయందెయి యావధములకు

తయారు చేయుచుండురు.

విజ్ఞులైన యావ్యాపార గురువులు, ప్రతి సీసాను

కును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి

యుండును. 280 మాత్రమున్న సీసా 4 అం అ,

మాత్రమే.

6 సీసాలు లోకసారి తెప్పించుకొని

లవాల ఖర్చుతోచేరి మా 1-3-0

డి. సీసా లోకసారి కొనిన 2-14-0

15. సీసా లోకసారి కొనిన 5-5-0

సమస్త రోగములకు మావద్ద అయ్యార్య

దీయ సిద్ధాంతములు వారకును.

చిరునామా :— శ్రీ సీతారాధునవైద్యశాల, మైసూరు